

Ukanota,
dieną 48", naktį 34.
Saulė teka 6:46, leidžiasi 4:27.

7c

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. XLV.

Price 7c

Midwest Inter-
Library Center
5721 Cottage Grove Ave.
Chicago, Ill.

Ketvirtadienis, lapkričio -November 20 d., 1958 m.

Kaina 7c

274

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians In The United States

R. VOKIETIJA PERIMS BERLYNO ORO KELIUS

KREMLIUS TYKO PAGROBTI NAUJAS VALSTYBES, IŠPĖJO JOHN DULLES

KOMUNIZMAS IRGI KINTA, PASAKĖ V. SEKRETORIUS

CLEVELANDAS. — Valstybės sekretorius John F. Dulles, pakviestas į bažnyčių tarybos suvažiavimą, pasakė kalbą, kurioje išpėjo naujai susikūrusias valstybes nuo komunistų vedamos kraštutinio nacionalizmo propagandos. Jos tikslas esąs supiudyti buvusias kolonialines tautas su Vakaraais ir pagauti jas į komunistų nagus.

Per pastaruosius 15 metų, kalbėjo Dulles, 21 tauta su 700 milijonų gyventojų susilaukė politinės nepriklausomybės iš Vakarų kolonialinių valstybių. Šia kryptim pasaulis ir toliau rutuliosis, keldamas vis naujų problemų. Nes nepriklausomybės suteikimas nereiškia pabaigą, bet tik pradžią. Jis kelia naujus išpareigojimus, naujas aspiracijas ir naujus pavojus.

Sovietų vyksmas priešingas

Antroji pusė matome, kad per šią generaciją komunistai užvaldė 16 buvusių nepriklausomų kraštų su 900 milijonų žmonių, 1/3 žmonijos. Jie turi galingą priešvalstybinę ir propagandinę mašiną, nekomunistinėse šalyse. Jie atkakliai siekia pajungti savo valdžion ir likusį pasaulį, visų pirmą naujai susikūrusias valstybes Azijoje ir Afrikoje, kalbėjo valstybės sekretorius.

Į naujas valstybes komunistai yra nusisūžinę kaip į svarbų savo grobį. Jie turi klasišę Lenino sukurtą doktriną, kurstyti iki kraštutinumo nacionalizmą kolonialinėse šalyse. Jie siekia nacionalizmą išvesti į kraštutinumą ir tuo užnuodyti naujų valstybių santykius su Vakaraais.

Ir lygiu laiku jie stengiasi pagrobti nepatyrusias ir nesuvokiančias naujų valstybių vyriausybes, dėstė bažnytininkams valstybės sekretorius, priklausančias ir pats presbiterionu bažnyčios seniūnijai.

Gyvenimas keičia komunizmą

Laikui bėgant keičiasi ne tik kolonialinių tautų gyvenimas, bet ir komunizmo, tvirtino Dulles. Sovietai vis daugiau turi paruošti mokyti žmonių savo pramonei, mokykloms. Bet švietimo ir dvasinės sprespaudos negalima suderinti. Mokytojas galvos, kurios suranda kelią į tolimąsias erdves, suranda ir marksistinių šūkių klaidingumą.

Zmonės Sovietų vis daugiau reikalauja ir asmeninio saugumo. Palyginus su Stalino laikų teroro metodais, jau ir šiandien ten matomas šok toks policinės valstybės palengvėjimas su didesniu individualizmu pasireiškimas. Sovietų žmonės vis daugiau reikalauja vartojimo prekių. Tokie suklumimai, kaip Rytų Berlyne, Rytų Vokietijoje, Lenkijoje ir Vengrijoje, parodė, kad satelinėse šalyse tautiškumas ir individualizmas nėra užgesinti. Sovietai arba turės duoti daugiau savarankiškumo arba grįžti prie brutaliųjų Stalino metodų, kurie vėl savo ruožtu vėstų prie naujų revoliucijų.

— Iše iš Dulles antradienį aptarė Berlyno problemą, atominių nusiginklavimą ir kitas pasaulines problemas. Dulles po to išskrido į bažnytininkų susirinkimą Philadelphiajį pasakyti kalbą, o iše išsirušė atostogoms į Augusta, Ga.

IŠ VISO PASAULIO

*

Pabėgo jugoslavų lakūnas

ANKONA, Italija. — Jugoslavijos karo lakūnas atskrido į Italiją mokomuoju lėktuvu "Mosquito" ir paprašė leidimo pasilikti kaip politiniam pabėgėliui.

Muzikos automatai Vengrijoje

BUDAPESTAS. — Komunistų valdžia pradėjo importuoti Amerikos muzikos automatus (jukebox) pragiedrinti liūdną prispaustų žmonių gyvenimą nors šia mechanine muzika. Pirmasis automatinis gramafonas buvo pastatytas vienoj didelėje kavinėje ir sukėlė didelį vengrų susidomėjimą.

Zweigą gavo Lenino premiją

MASKVA. — Arnold Zweig, 71 metų, žinomas sionistų veikėjas ir rašytojas prieškarinė Vokietijoje, gavo Lenino premiją už "taikos skelbimą tarp tautų". Po karo jis grįžo iš pabėgimo Palestinoje ir apsigyveno Rytų Vokietijoje.

Už Peipingo priėmimą į JT

PRINCETON, N. J. — Gallup institutas pravedė apklausinėjimą ne vien Amerikoje, bet ir daugelyje užsienio valstybių apie komunistinės Kinijos priėmimą į Jungtines Tautas. Amerikoje priėmimui pritarė 20% apklaustųjų gyventojų. Olandijoje 24%, Graikijoje 28%, Austrijoje 33%, Prancūzijoje 38%, Švedijoje 43%, Pietų Afrikoje 43%, Anglijoje 45%, Danijoje 50%, Kanadoje 52%, V. Vokietijoje 56%, Norvegijoje 59%, Suomijoje ir Indijoje 69%.

Kuboj nukauta 15 žmonių

HAVANA, Kuba. — Sostinės priemiesty Mariano Fidel Castro sukilėlių gengsterišku užpuolimu nudėjo 7 policininkus. Užpuolikai neteko 8 žmonių.

Susitikus Adenauer, De Gaulle

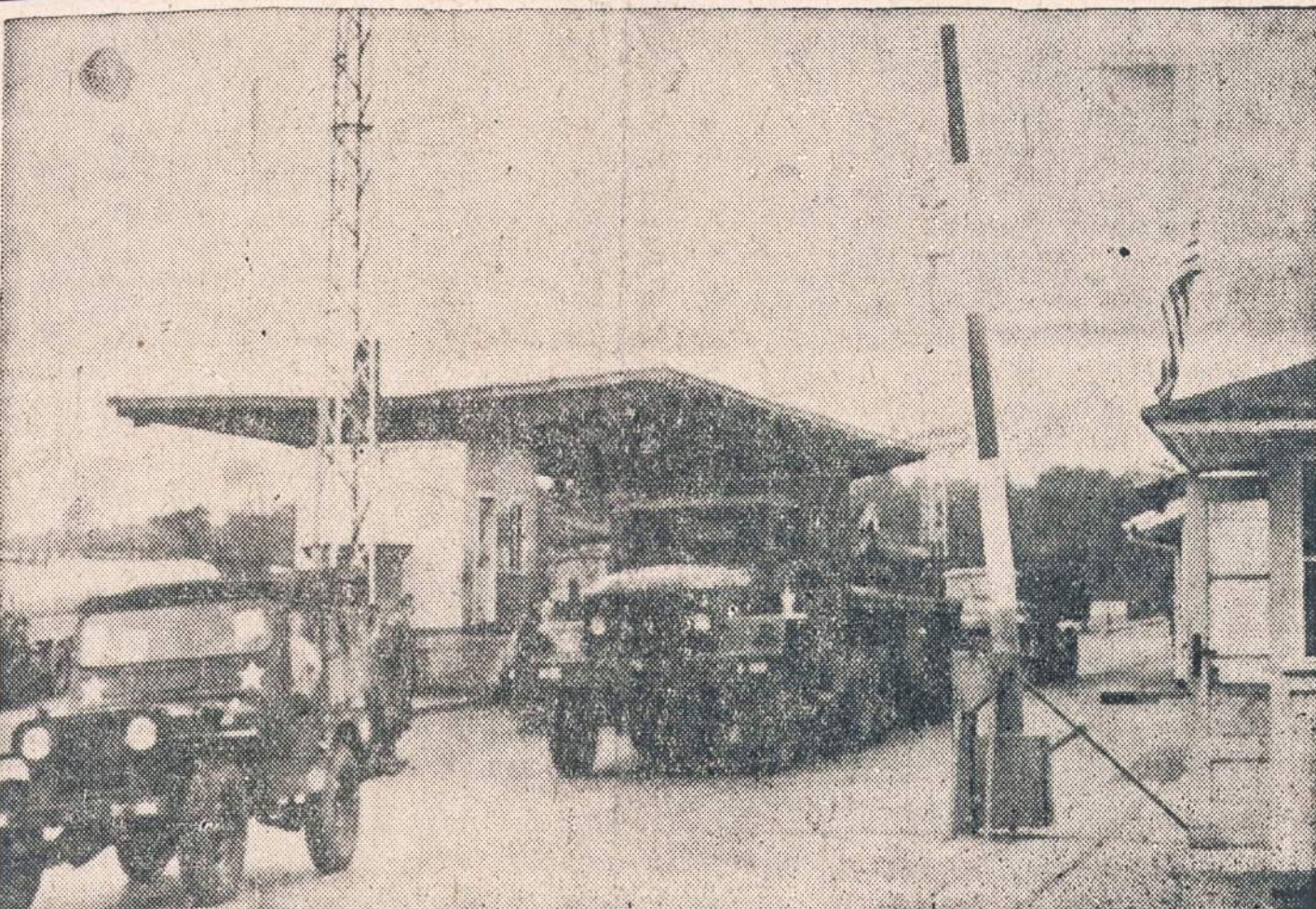
PARYŽIUS. — Prancūzijos ir Vokietijos vyriausybės vadai nutarė lapkričio 26 dieną susitikti ir išsikalbėti Europos laisvosios prekybos rinkos problemomis. Šešioms Vakarų Europos šalims sudarius bendrą prekybos rinką, nukentėjo Anglija, Skandinavija ir kitos šalys, kurios daug mažiau gali parduoti Vakarų Europoje.

Nužudė diplomato žmoną

JERUZALĖ. — Dingusi pirmadienį anglų aviacijos atakos Kenneth Doran žmona, 47 metų, rasta nušauta, 150 jardų nuo Izraelio-Sirijos sienos. Ji vasario Izraelio pusę prie Galilėjos ežero.

Sorbonos streikas

PARYŽIUS. — 19,000 studentų ir profesorių paskelbė 2 dienų streiką, norėdami išreikalauti daugiau patalpų ir mokslo personalo Sorbonos 700 metų senajam universitetui.

Amerikos militarinis konvojus praeina JAV patikrinimo punkta Vakarų Berlyne pakeliui į Helmsstedt. Konvojus buvo praleistas ir sovietų tikrinimo punkte. Kiek anksčiau rusai Amerikos konvojų sulaikė.

ŠOFERIŲ UNIJOS ORGANIZATORIAI KOVOJO TEXASE DINAMITU, BOMBOM

PADEDANT ATSIVERTUSIAM TERORISTUI, ŠERIFAS UŽREGORDAVO SAMOKSLININKŲ PLANUS ŽUDYTI

WASHINGTONAS, D. C. — Keturi šoferių unijos organizatoriai iš Texaso neramiai klausėsi, kai senato komitete pasigirdo iš užkordutos juostos jų pokalbiai apie unijos priešų "pamokymą" dinamitu, bombomis, padegimais ir šūviais iš krūmų.

Samokslininkai, kurie atsisakė aiškintis į klausimus, pasinaudojant konstitucine 5-to str. apsauga, buvo: Raymond Shafer, šoferių unijos reikalų vedėjas ir vyriausias teroristas San Antonio mieste, E. F. Johnson, unijos reikalų vedėjas Shreveport, La., R. Bunch iš Dallas, buvęs unijos organizatorius, ir Edward Hass, šoferis iš Dallas.

Gudrus "Texas Ranger"

San Antonio šerifas, kaip tikras "Texas Ranger" patraukė į savo pusę vieną iš unijos teroristų, Buck Owens. Jis tarėsi su unijos vadu Shafer ir toliau kaip ničnieko dėl tolesnių teroristinių veiksmų prieš transporto firmas ir jų šoferius. "Rangeris" buvo įrengęs slapta milikofoną ir teroro planus užkordavo.

Iš čia paaiškėjo, kad "atsivertęs" teroristas Owens, gavęs Shafer užsakymą, išsprogdino kompanijos prekių stotį. Bet jam Shafer nepasakė, kad stotį saugo sargas, kuris galėjo Owensą nudėti.

Owens toliau kalbėjo su Shafer, kaip jis su Springer važiuavo į Odesą, Tex., vogti dinamitą kovai su neunių kompanijų savininkais ir jų šoferiais, ir vos nemiręs iš baimės. Remiantis užkordutu kalbom paaiškėjo, kad Shafer su Owens nusamdė slaptą sandėlį vogtam dinamitui sudėti. Shafer už šį darbą sumokėjo Owensui \$800.

Owens klausė Shafer, kiek jis moka iš Meksikos atgabentiems teroristams už padėgimą. Tas atsakė, kad tik \$25, o už \$50 jie sutinką nužudyti. Kitas samokslininkas, Hass, pasakojo apie teroristo Lang blogą darbą. Jis išviedė į motorvežimius vieną kitą dinamito lazdelę ar gazolino bombą, bet nuolat drebėdamas.

Blogiau už žiurkę

Senato k-to advokatas Kennedy klausė unijos bosą Shafer, ar jis davė tokį užsakymą, kaip primušti iki sąmonės netekimo žmogų ir išdegti ant kaktos rūgštėmis žodį "žiurkė"? Komiteto pirmininkas McClellan (dem., Ark.) įsiterpė: "Ar

Uosto darbininkai bijo automatijos

Išradimai atima darbą

NEW YORKAS. — 17,500 uosto krovėjų pirmadienį susirinko į Madison Square Garden išklausti tarptautinės uostų krovėjų unijos vadų protesto kalbos prieš automatines mašinas, kadangi iš jų pelnosi tik darbdaviai, o darbininkai, netekdami darbo, bijo patekti į skurdą.

Kol laivininkystės kompanijos nesutiks dalintis su darbininkais automatijos vaisiais, uosto krovėjai reikalaus grįžti prie tokio krovimo mechanizavimo laipsnio, koks buvo uoste 1956 metais.

Tony Anastasia — bosas

Susirinkime kalbėjo ir krovėjų unijos bosas Brooklyn dokuose, Tony Anastasia, brolis Alberto, kuris kadaise turėjo įsteigęs bendrovę žmonėms žudyti ir mušti pagal užsakymą — Murder, Inc., ir kuris perreitas metais buvo kitų gėsenčių nudėtas gero viešbučio kirpykloje.

Tony pasakė, jog uosto krovėjai nėra prieš pažangą, automatiją, pagaliau jie jos negali sulaikyti šioj didelėj šaly. Bet jis reikalavo sutrumpinti darbą iki 6 valandų per dieną ir kitokios naudos iš robotų, kuriais darbdaviai pakeičia vis daugiau krovėjų.

Gazolino degėsiai - vėžio sukelėjai

WASHINGTONAS, D. C. — JAV vyr. chirurgas (sveikatos įstaigos vedėjas) Dr. Leroy Burney ir vėžio ligos tyrinėtojas iš Ohio universiteto Dr. Chauncey Leake tvirtino mokslininkų susirinkime, kad tarp gazolino ir kitų alyvos produktų degimo liekanų ir plaučių vėžio yra aiškiai nustatytas ryšys.

Mokslininkų ir visuomenininkų konferencijoj svarstomas klausimas, kaip sumažinti tas pavojingas liekanas, kurias išleidžia motorvežiniai ir užteršia orą. Statistika rodo, kad didmiesčiuose daugiau serga ir miršta plaučių vėžiu, negu kaimuose ir mažuose miesteliuose. Orą užteršia ir farikai, iš rūko tikslui Maskva suteikė \$100 mil. paskolos ir jau pristatė statybos medžiagos už \$70 mil.

SOVIETAI PAVES SUSISIEKIMĄ SU VAK. VOKIETIJA SAVO SATELITUI

PAVOJUS IZOLIUOTO MIESTO BLOKADAI PADIDEJO

BERLYNAS. — Iš atsakingų Sovietų sluoksnių Rytų Berlyne buvo užtikrinta, kad Kremliaus valdžia paves savo satelitui Rytinei Vokietijai kontroliuoti ne tik sausumos ir vandenų kelius tarp Berlyno ir Vakarų Vokietijos, bet ir oro koridorius, kuriais naudojasi Vakarų sąjungininkų lėktuvai.

Gomez pasitraukė iš viceprezidentų

BUENOS AIRES. — Dr. Alejandro Gomez partijai ir prezidentui spaudžiant, iškėlė senatui atsistatydinimo pareiškimą. "Man padarė didelį moralinį skausmą, bet už ką, ir aš pats nežinau", sako savo rašte Gomez.

Jis buvo kaltinamas samokslu nuversti prez. Frondizi. Abu priklauso kairiųjų radikalų partijai ir abu pradėjo eiti pareigas gegužės 1 d. Argentinos konstitucijoj nėra aiškiai nusakyta, ar tokiu atveju rinkti naują viceprezidentą. Tuo klausimu vyrauja įvairios nuomonės. Gal būt, kad jo pareigas perims senato pirmininkas Jose Maria Guido.

Nuskendo laivas su 35-kiais jūreiviais

Du iš jų išsigelbėjo

CHARLEVOIX, Mich. — Kalkakmenį laivas "Carl D. Bradley", išplaukęs antradienį iš Gary, Ind., uosto, nuskendo vakare Michigano ežere netoli Gull salos.

Saučiant didelei audrai, laivas perlūžo pusiau ir paskui sprogo katilai. Nelaimė įvyko laivas dar pasiuntė SOS signalą. Jį išgirdo vokiečių laivas "Christian Sartori" už 3 mylių. Plaukiant prieš dideles bangas, praėjo virš valandos laiko, kol jis pasiekė nelaimės vietą. Bet nieko ten neberado.

Laive buvo 35 jūrininkai, dauguma iš Roger City, Mich. J nelaimės vietą išplaukė 2 prancūzių apsaugos kuteriai ir išskrido keletas lėktuvų.

Trečiadienio rytą prie High salos surado du gyvus jūrininkus ir 18 lavonų. Išsigelbėjusieji buvo pirmasis šturmanas Elmer Fleming, 43 metų, ir jūreivis Frank Mays, 26 metų, abu iš Roger City, Mich.

Pašalino Bulganiną iš centro komiteto

Sausio mėn. busias teismas

MASKVA. — Maršalas Bulganinas pašalintas iš paskutinės reikšmingesnės vietos komunistų partijoje, iš centro komiteto. Iš partijos prezidiumo (politbiuro) jį pavarė Chruščėvas peritą vasarą, kai tik jį išspyrė iš premjero kėdės.

Kalbama, kad sausio mėnesį Bulganinui ir kitiems antipartinės grupės komunistams bus suiruotas teismas. Pereitą savaitę "New York News" skelbė, kad kitas ekspremjeras, Georgij Malenkov, buvo nušautas per tardymą MVD tardytojo pulkininko Kiselevo.

— Graikų teroristas, kuris apšaudė Kipro saloje pravažiuojantį motorvežimą su britų kareiviais, buvo pats nušautas.

Nikita Chruščėvas, kalbėdamas lapkričio 10 d. apie atsisakymą nuo 4 didžiųjų šalių Potsdamo sutarties Berlyno susisiekimui tvarkyti, tai ir turėjęs galvoj, savo išpareigojimus perleisti sauvaišikai Rytų Vokietijai, kurios Vakarai nelaiko nepriklausoma valstybe.

Tik žingsnis iki blokados

Kadangi JAV, Anglija ir Prancūzija nemaną skaitytis su Rytų Vokietija, kaip su teisėta Berlyno susisiekimo tvarkytoja, minėtas komunistų planas vėstų į naują konfliktą, kuris neišvengiamai sukeltų naują Berlyno blokadą.

Rytų Vokietijos komunistų laikraštis Die Neue Zeit išreiškė viltį, kad Grotewohl-Ulbrichto valdžia bus greit visų Berlyno kelių, tai yra, ir orinių, kontroliuotoja.

Berlyną nuo Vakarų Vokietijos skiria 110 mylių komunistų teritorija, per kurią Vakarų sąjungininkai neturi jokio nepriklausomo koridoriaus.

Užkirstų kelią pabėgėliams

Minėtas vokiečių komunistų laikraštis smulkiau nusakė, kad Chruščėvas turėjo galvoj, kai jis kalbėjo apie Vakarų šalių nuolatinių Potsdamo sutarties laizymą.

Jis rašo, kad oro koridoriai tarp Berlyno ir Frankfurto, Hamburgo ir Hanoverio buvo duoti JAV, Anglijai ir Prancūzijai susisiekti su jų karinėmis įgulomis Berlyne ir tik šioms tikslams.

Gi Vakarų šalių lėktuvai šiais oro koridoriais gabeną į Vakarų Vokietiją ir pabėgėlius, kurių kas savaitę po keletą tūkstančių pabėga į Vakarų Berlyną iš Rytų Vokietijos. Tai esąs Potsdamo sutarties laužymas. Komunistai nori šiuos oro kelius pabėgėliams gabenti uždaryti.

JAV kaltinimai Sovietams

Trečiadienį valstybės departamentas per savo atstovą Lincoln White apkaltino Sovietų Sąjungą "masinių maišymų" į vokiečių reikalus. Savo karinių įgulų pagalba Sovietai stengiasi išlaikyti savo valdžios didelę dalį vokiečių tautos.

Norėdami nuslėpti savo maišymąsi ir priešvalstybinę veiklą prieš vokiečius, Sovietai išsigalvoję nepagrįstų kaltinimų prieš Ameriką dėl tariamo špiunožo sukoncentravimo Berlyne.

Londonas-New York per 8-ias valandas

NEW YORKAS. — Per 7-8 valandas dar neseniai perskridavo Atlantą tik kariniai bombonešiai, dabar tokiu greičiu skrenda ir komerciniai lėktuvai. Pirmadienį veik tuo pačiu laiku pakilo Londone Amerikos (Pan-American Airways) ir Anglijos (British Overseas Airways) sprausminiai lėktuvai keilionei į New Yorką. Pirmasis atskrido per 7 val. ir 27 minutes, antrasis — per 8 val. ir 20 min.

WESTVILLE LIETUVIAI

SIEK TIEK IS WESTVILLE PRAEITIES

Prieš kurį laiką turėjau progos aplankyti ir praleisti tris dienas Westville miestelyje, kur seniau buvo nemaža lietuvių angliakasių kolonija. Faktiškai tai buvo viena pirmųjų lietuvių angliakasių kolonijų Illinois steite. Gal kiek anksčiau lietuvių buvo apsigyvenę Spring Valley miestuke, kurio apylinkėse irgi buvo anglies kasyklos.

Per tas tris dienas man rūpėjo kiek galima daugiau surinkti žinių apie Westville lietuvių praeitį ir jų veiklą ir toms žinioms pasidalinti su Naujienų skaitytojais. Pradėjus rinkti medžiagą apie lietuvių veiklą, įsitikinau, jog nėra lengva surinkti tiksliai ir teisingai informaciją. Beveik jokių užrašų iš praeities to miestelio lietuvių veikimo nėra. Teko naudotis daugiausia atskirų žmonių atsiminimais ir prisiminimais. Dėl tos priežasties šiame rašinyje gal pasitaikys ir netikslumų. Bet, manau, jog tų netikslumų bus nedaug.

Daugiausia žinių man suteikė šie asmenys: senukė Barbora Šliažienė (88 metų amžiaus), Vincentas Mažrimas, Deltuvai, klebonas J. P. Paukštis, vyskupas Z. Viortas (nepriklausomos parapijos), Margaret Urba, panelė Alena Radulis, Luckai ir keli kiti.

Westville kaip miestelis buvo inkorporuotas 1873 m. Gyventojų jis dabar turi 4,200. Šliažai, pagal senesius šliažienės pasakojimą, buvo pirmutiniai lietuvių, kurie atvyko į Westville apsigyventi. Miestelyje buvo tik keli namai ir viena gatvė. Vėliau, kai kompanija visai arti miestelio atidarė anglies kasyklą, tai padarė ir namus statyti angliakasiams. Miestelis pradėjo smarkiai augti. Kiekvienais metais lietuvių skaičius vis didėjo ir didėjo. Kai kurie angliakasiai, susitaupę šiek tiek pinigų, kibo į biiznius. Pirmiausia lietuvių kibo į taverių biiznį ir valgomų daiktų krautuves.

LIETUVIŲ AUDITORIJOJE kiekvieną šeštadienį ir sekmadienį groja Lietuvos Auditorijos orkestras, muzika V. Jankio vadovaujamas. Jaunimas ir senimas kviečiami praleisti savaitgalio vakarus prie šokių muzikos.

3133-37 SO. HALSTED ST. VI 2-6172

A. TVERAS
Laikrodžiai ir Brangenybės
Pardavimas ir Taisyimas
2646 WEST 69TH STREET
Tel.: REpublic 7-1941

EDW. SAUNORIO GELYNAS
Parduodam Rėvilis Starlight stalinės medžius. Paruosiam gėles vestuvėms, laidotuviams ir kitoms iškilinėms. Papiuosiam kapų įsūjį artimųjų žinienu žaliu uždangalu ir vainikais.
3942 W. 11TH STREET, PR 9-1355

MARQUETTE BAKERY
2616 WEST 69TH STREET
Tel.: WA 5-3471

Mūsų kepukla naujai pertvarkyta. Be pagarsėjusių skanių pyragų, tortų, raguolių ir lietuviškos duonos, dabar turime ir delikatesų skyrių, importuotų įvairių konservų, naminių daručių dešrų ir kt. Cikagiečiai prašomi atvykti arba užsisakyti telefonu.
VILIUS ALBRECHTAS, sav.

PADEKIME ARTIMIESIEMS LIETUVOJE IR SIBIRE!

Jau laikas pasiūlyti Jūsų atneštus ir paštui mums prisigstus KALBĖDINIUS SIUNTINIUS. Kviečiame nors kartą atsilankyti į daugelį žinoma lietuviška įstaigą ir įsitikinti, jog mes tikrai turime didžiausią pasirinkimą įvairiausių medžiagų, moteriškų ir vyriškų baltinių, skarelų, megztukų, deimantinių rektukų, plaukams kirpti masinėlių, odos ir labiausiai SSSR pagaidujamų prekių žemiausiomis kainomis.

Galite ir užsakyti iš katalogų angliskas medžiagas, avalynę, vaistus, akordeonus, siuvas masinias, maistą ir t. t. Pav. pusvilnonė skirtingų spalvų medž. 5 siuvas 17½ yr. \$52.00, Sibira \$53.20 Rayon skirtingų spalvų medžiaga 6 siuvas 21 yardas \$57.60, Sibira \$58.80 20 svarų taukų \$21.30, Sibira \$22.50 20 svarų ryžių \$13.74, Sibira \$14.94 30 svarų cukraus \$16.00, Sibira \$18.10 18 svarų kiauš. taukų 10 sv. miltų, 5 sv. cukraus, 4 sv. monų kruopų ir 2 sv. ryžių \$28.50, Sibira \$31.10

PATRIA GIFT PARCEL CO.

3741 WEST 26TH STREET, CHICAGO 23, ILL., USA.
Telefonas: CRawford 7-2126

3305 SO. HALSTED STREET, Tel.: LAFayette 3-2021

Lietuviai stengėsi apsigyventi krūvoje, tad ištisi kvartalai buvo beveik išimtinai lietuvių apgyventi. Lietuviai buvo apsigyvenę ir turėjo biiznius pačiame miestelio centre, bet ilgai juos iš ten išstūmė kitataučiai. Tačiau salutinės gatvės, kur lietuvių daugiausia gyveno, jų rankose pasiliko ir biizniai.

Lietuvių organizacijos

Juo didesnis skaičius apsigyveno lietuvių, tuo daugiau atsirado ir įvairių organizacijų. Pirmutinė pašalpos organizacija įsikūrė bene 1889 m. Tai buvo Sv. Petro ir Povilo Draugija. Vėliau buvo suorganizuota Sv. Antano iš Padvos Draugija (1904 m.), Sv. Jūozapo Draugija, Sv. Kazimiero Draugija (1913 m.), Sv. Jurgio Draugija, Sv. Jurgio Kareivių Draugija, Sv. Rožančiaus Draugija, SLA 18 kuopa, SLA 223 kuopa, SLA 29 kuopa, SLRKA 94 kuopa, S. L. Rymo Katalikų Moterų kuopa, Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 42 kuopa, L. Darb. Literatūros Draugijos 21 kuopa, LSS 26 kuopa, S. Liet. Laisvamanių 15 kuopa (1918 m.), Lietuvos Vyčių 85 kuopa, Dailės Mylėtojų Draugija, Lietuvių Ukėsų Klubas, Moterų Apšvietos Draugija ir Nekalto Prasiidėjimo Fan. Sv. Draugija.

Vadinasi, iš viso buvo įsteigta 21 organizacija.

Trumpos žinios apie kai kurias organizacijas

Sv. Antano iš Padvos Draugija įsikūrė 1904 m. kovo 1 d. Organizatoriai buvo Deltuva ir Antanas Šlikas. Draugija 1917 m. susijungė su Sv. Jurgio Draugija.

Sv. Petro ir Povilo Draugija susijungė su SLA 223 kuopa, o vėliau toji kuopa susijungė su SLA 29 kuopa, kuri ir dabar tęsėgyvuoja, bet narių beturi tik 24.

SLA 18 kuopa 1922 m. turėjo per 300 narių. Dar 1930 m. turėjo apie 30 jaunuolių. Dabar toji kuopa iš viso beturi 74 narius.

Sv. Kazimiero Draugija įsikūrė 1913 m., o likvidavosi 1948 m. Nariai turta pasidalino, — kiekvienam teko 43 dolerius.

Lietuvių Ukėsų Klubas įstatuose sakoma: "Westvile Ukėsų Klubas stengsis platinti, skleisti apšvietą tarpe Westvile lietuvių ir varys agitaciją politikos reikaluose. Naujas narys, įstodamas į klubą, turi užsimokėti įstojimo 25 centus ir 60 į metus. Į klubą priimami tik piliečiai".

Klubas dar gyvuoja ir turi apie 100 narių.

Dar gyvuoja ir šios organizacijos: Sv. Jūozapo Draugija (turi 35 narius), SLRK Moterų kuopa (turi 30 narių), Moterų Apšvietos Draugija (narių turi apie 60), Sv. Rožančiaus Draugija (narių turi apie 20), L. Darb. Literatūros Draugija ir Liet. Darbininkų Sus. 42 kuopa.

Lietuviai merai ir teisėjai
Pirmas lietuvis, kurį išrinko Westville meru, buvo Petras Daujotas-Doviat. Tai buvo 1905 m. Po jo buvo išrinktas Jonas

Šliažas. Po to Daujotas dar dviem terminam buvo išrinktas. Kiti lietuvių merai buvo: Petras Latkauskas (du terminus), W. Daujotas (Petro sūnus), Petras Guntaras, K. Bajorinas ir Antanas Rimša.

Dabartinis miesto meras yra Louis Zamberleiti, kuris buvo išrinktas 1957 m. Jis yra turtingas italis, o jo žmona lietuviė. Tokiu būdu lietuvių jaučiasi, jog jie nėra visai pralaimėję, kai po 52 metų jiems teko užleisti mero vietą kitos tautos žmogui.

Westville miestą turi šeši aldermenai, iš kurių du yra lietuvių, būtent Antanas Karakonas ir Jėkūbas Karasevičius.

Miesto teisėjo pareigas eina Jonas Lemezis. Prieš jį buvo irgi lietuvis teisėjas, būtent Andrius Aponaitis (jau miręs). Teisėja jis išbuvo 35 metus.

Sv. Petro ir Povilo parapija
Sv. Petro ir Povilo parapija buvo įsteigta 1837 m. Tais pat metais buvo pastatyta ir gana erdvi ir graži bažnyčia, kuri 1925 m. buvo atnaujinta. Muro bažnyčia ir klebonija atrodo gana gražiai.

Firmas Westville lietuvių parapijos kunigas buvo G. Mozgotas. Nuo 1932 m. jis šioje parapijoje jau yra tryliktas klebonas, būtent G. P. Paukštis. Gimęs įv. Pensilvanijos steite. Kalba gerai lietuviškai.

Vargonininkė yra Julė Karpūtė. Parapija mokyklos neturi. Parapijos choras pakrikęs. Parapijai priklauso apie 70 šeimų, kurios sudaro maždaug 200 parapičių.

A. J. Ružancovas

Aplankiau p. A. J. Ružancovą, kuris tvarko ir redaguoja JAV L. B. Kultūros Fondo leidžiamą "Knygų Lentyną". Darbo sąlygos gana nepalankios. Patalpos itin ankštos.

Eidamas pas p. Ružancovą, aš įsivaizdavau, kad jis turi didelį knygyną, daug įvairių laikraščių. Nieko panašaus nėra.

EDWARD ABOROWICZ
4319 So. Marshfield Ave.
Mirė 1958 m. lapkričio 19 d. 7 val. vakaro, sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 40 metų.

Paliko nuliūdę mylima žmona Ona, pagal tėvus Tarabildą, svogeris Antanas Tarabildą, jo žmona Lois ir jų šeima, svogerka Rose Gall, jos vyras Ambrose, jų šeima ir daug kitų giminių, draugų bei pažįstamų. Kūnas pašarvotas John F. Eudeikio koplyčioje, 4605 So. Hermitage Ave.
Penktadienį, lapkričio 21 d. 8:30 valanda ryto bus lydimas iš koplyčios į Sv. Kryžiaus parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Sv. Marijos kapinėse.

Visi a. a. Edward Aborowicz gimines, draugai bei pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą. Nuliūdę lieka: Žmona, svogeris, svogerka ir kiti Gimines.

Laidotuvių direkt. John F. Eudeikis. Tel.: YArds 7-1741.

ONA STANAITIS
(pagal tėvus Gerulaitis)
gyveno Antioch, Illinois, pirmiau gyv. Cicero, Ill.
Mirė 1958 m. lapkr. 17 d. 3:30 val. po pietų, sulaukusi 63 metų amžiaus. Gimusi Lietuvoje. Sakė valės. Lūksų parapijoje. Amerikoje išgyveno 39 metus.

Paliko nuliūdę dukte Ruth Yuskas, žentas Edward, 2 anikai: Paul ir David; brolis Jonas Gerulaitis ir jo šeima, sesuo Marijona Miliuskas, gyv. Argentina, Pietų Amerikoje; sesuo Viktorija Mikšienė ir jos šeima ir daug kitų giminių, draugų bei pažįstamų. Priklausė Chicago Lietuvių Draugijai.

Kūnas bus pašarvotas trečiadienį, lapkr. 19 d. 2 val. po pietų Vance Funeral Home, 1424 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Penktadienį, lapkričio 21 d. 9 valanda ryto bus lydimas iš koplyčios į Sv. Antano parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojama Sveto Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Onos Stanaitis gimines, draugai bei pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą. Nuliūdę lieka: Dukte, Sesuo, Brolis ir kiti Gimines.

Laidotuvių direktorius Alfred Vance. Tel.: OL 2-5245.

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ PRANESIMAI

—Brighton Parko Lietuvių Moterų klubas rengia šokių vakarą su pamaršimais šeštad. lapkr. 22 d. Vengiausio kv. svet. 4500 So. Talman Ave. Pradžią 7:00 val. vak. Šokiams gros Ben Pavio orkestras. Bus skanių užkandžių, įvairių gerimų ir gražių dovanėlių laimėjimams. Rengimo Komisija nuosirdžiai kviečia nares ir svečius gausiai atsilankyti ir linksmai vakarą praleisti.

—Kupiskėnų Kultūros Dr. jos priešmetinis susirinkimas įvyks lapkričio 22 d. 8 val. vak. pirm. F. Stantonio pastogėje, 3950 W. Gladys Ave., Chicago, Ill. Kaip visada susirinkime kupiskėnai turės daug ir svarbių draugių reikalų aptarti, tad visiems nariams turėtų būti svarbu juos išgirsti. Po susirinkimo bus pasikalbėjimas ir visi pasidalinsim vasaros atostogų įspūdžiais, nes kai kurie kupiskėnai atostogavo už Chicago ribų, lankėsi tolimesnėse Amerikos valstybėse ir Kanadoje. Smagu bus išgirsti jų įspūdžius. Prašau narius gausiai atsilankyti. —P. B.

Tautinė parapija
1914 m. gegužės 24 d. įsikūrė Lietuvių tautinė katalikų Sv. Kryžiaus parapija, kurią suorganizavo Romos katalikų bažnyčiai nepritariant lietuvių. Buvo pastatyta medinė bažnyčia ir klebonija. Pradžioje turėjo skolų, kurias per trumpą laiką išmokėjo. Tautinę parapiją rėmė ir vietos liberalai.

(Bus daugiau)

ANNA STUBE
(pagal pirmą vyrą Gremal)
gyv. Camridge, Wisc.
Mirė 1958 m. lapkr. 17 dieną, 5:30 val. vakaro, sulaukusi 67 metų amžiaus. Gimusi Streator, Illinois.

Paliko nuliūdę vyras William, 3 pusseserės: Matilda Buzinski, jos 2 sūnus Edward ir Alfonsas ir jų šeimos, Ellen Keegalvis; Matilda Stankus ir jos šeima, pusbrolis Victor Shevokus ir jo šeima ir daug kitų giminių, draugų bei pažįstamų.

Priklausė Chicago Lietuvių Draugijai. Kūnas bus pašarvotas ketvirtadienį, lapkr. 20 d. 1 val. po pietų Antano M. Phillips kopl., 3307 So. Litanica Ave.

Seštadienį, lapkričio 22 dieną, 10 valanda ryto bus lydimas iš koplyčios ir laidojama šeimos sklype.

Visi a. a. Anna Stube gimines, draugai bei pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą. Nuliūdę lieka: Vyras, Pusbrolis, Pusseserės ir kiti Gimines.

Laidotuvių direkt. Antanas M. Phillips. Tel.: YArds 7-3401.

POVILAS PAVILONIS
Gyveno 2341 West 23rd Street
Mirė 1958 m. lapkričio 18 d. 6 val. ryto, sulaukęs 70 metų amž. Gimęs Lietuvoje. Panevėžio apskr., Velykių parap., Katenių kaime. Amerikoje išgyveno 43 metus.

Paliko nuliūdę: pusbroliai: Juozapas ir Stanislovas Paviloniai su šeimomis, Jurgis Zemaitis su šeima, gyvena Pittsburgh, Pa.; Juozapas Miknis, gyvena Newark, N. J.; Ludvikas Pukis, gyvena Westville, Ill.; Antanas Pukis ir Liebenow šeima, gyvena Kalifornijoje; tetulė Pauline Kairienė, pusseserės Elizabeth Kairis, Stanislava Kairis ir Anastazija Medzis ir jų šeima, gyvena Racine, Wisconsin.

Priklausė Liet. Piliečių Darbininkų Pašalpos klubui, Liet. Keistučių Pašalpos klubui, Liet. Zagaričių klubui, Liet. Ex-mainierių klubui, Chicago Lietuvių Našlių ir Našliukų ir Pavienių Draugiskam klubui. Kūnas pašarvotas Stepono C. Lackawicz koplyčioje, 2314 W. 23rd Place.

Seštadienį, lapkričio 22 dieną, 1 valanda po pietų bus lydimas iš koplyčios į Lietuvių Tautines kapines.

Visi a. a. Povilo Pavilonio gimines, draugai bei pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą. Nuliūdę lieka:

Pusbroliai, Pusseserės ir kiti Gimines.

Laidotuvių direkt. Steponas C. Lackawicz. Tel.: Virginia 7-6672.

AUGUSTA GERULAT
Gyveno 2638 West 69th Street
Mirė 1958 metų lapkričio 18 dieną, 10:45 val. vakaro, sulaukusi 84 metų amžiaus. Gimusi Lietuvoje, Vilkaviškyje.

Amerikoje išgyveno 8 metus. Paliko nuliūdę 5 dukters: Emma Motejunas, vyras John ir dukte; Gussie Katello ir jos 3 sūnus, Wanda Neumann, vyras Edward ir šeima, iš Chicago; Adelina Dambrovsky, vyras Joseph ir šeima, Kanadoje; Meta Gerulat, iš Vokietijos; 3 sūnus: Gustave Gerulat, žmona Martha ir sūnus, Kanadoje; Albert Gerulat, žmona Olga ir jų šeima, Kanadoje; John Gerulat, iš Vokietijos; 14 anūkų, 2 pronaūkų, 2 broliai: William Lehmann, Gustave Lehmann ir sesuo Marie Spader.

Kūnas pašarvotas Kruse Funeral Home, 2130-32 W. 21st Street.

Seštadienį, lapkričio 22 dieną, 10:30 valanda ryto bus lydimas iš koplyčios į Zion Lietuvių Evangelikų Luterono parapijos bažnyčią, Bell Ave. ir Cermak Road, o po gedulingų pamaldų bus laidojama Bethania kapinėse.

Visi a. a. Augusta Gerulat gimines, draugai bei pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą. Nuliūdę lieka:

Dukterys, Sūnus ir kiti Gimines.

Laidotuvių direkt. Kruse Funeral Home. Tel.: Virginia 7-7758.

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ PRANESIMAI

URBA Gėlininkas
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

LOVEIKIS **Telegrama I**
Visas Pasaulio
Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

JOIN SKYWATCH
Gaminame skanius lietuviškus pietus ir užkandžius laidotuviams, vardadieniams, sukaikimams ir kitoms progoms prieinamomis kainomis.
ERDVI PATALPA.
SOPHIE SKREBIS
8258 So. Kean Ave. Terminal 9-9595

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMIS VIETA
REpublic 7-5600 REpublic 7-5601

John F. Eudeikis
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga
AMBULANCE DIENA IR NAKTĮ
4605-07 So. Hermitage Avenue
Tel.: YArds 7-1741 — 1742
★
4330-34 So. California Avenue
Telefonas: LAFayette 3-0440

Mūsų radio programos sekmadieniais 9:15 ryto iš WOPA, 1490 kil.
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
6812 So. Western Avenue
Telef.: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9

Koplyčios visose miesto dalyse.

NARIAI
Chicago.
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENA IR NAKTĮ.
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COMmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th AVE., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVENUE Phone: YArds 7-3401

ZIGMUND (ZUDYK) ZUDYCKI
1646 WEST 46th STREET Phone: YArds 7-0781

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone: SEcley 3-5711

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

ALFRED VANCE
1424 So. 50th Ave., Cicero
Phones: OLYmpic 2-5245 — TOWNhall 3-9687

DETROITO NAUJIENOS

Lietuvos kariuomenė įkurta prieš 40 metų

Ateinantį sekmadienį, lapkr. 23-ją sušauks keturias dešimties metų nuo Lietuvos Respublikos kariuomenės įkūrimo. Manau, kad šia nepaprasta proga bus cilė išsamių straipsnių lietuviškoje spaudoje visame laisvajame pasaulyje. Bus, tikrai, plačiai parašyta ir Naujienose. Čia noriu tik trumpai paskelbti, kaip Detroito ramovėčiai šią sukaktį minės.

Kariuomenės įkūrimo minėjimas prasidės sekmadienio rytą per Lietuvos Balso radio valandą, tarp 8:30 ir 9:30 valandos iš WCHB stoties, banga 1410. Aktorius ir režisierius Justas Pusdešis per minią radio sto-

ti duos atitinkamą montažą. 11 val. bus iškilmingos pamaldos šv. Antano bažnyčioje už žuvusių visus nuo nepriklausomybės kovų iki šių dienų savanorius kūrėjus, karius ir partizanus. Tuoju po pamaldų, maždaug 12:15 val., Ispanų salėje bus žuvusiųjų pagerbinimas ir buv. gen. štabo pulkininko Jono Šepčio paskaita apie mūsų tautos kovą dėl laisvės. Minėjimo pabaigą pasiūmusios birutietės: 6 val. vak. jos rengia balių-koncertą Italų salėje, 5101 Oakman blvd., Dearborne, netoli Michigan gatvės. Programą atliks Prudencija Bičkienė ir Stasys Baras-Baranauskas iš Čikagos.

Kaip matome, kariuomenės įkūrimo sukaktį čia paminėti pa-

siriuošta labai plačiai ir visapusiškai. Belieka lietuviškajai visuomenei reaguoti ir aktyviai įminėjimą įsijungti. —L. P-as.

Padėkime Lituanus žurnalui!

Visi sutinkame, kad Lituanus šiame krašte čia labai garbinamas parigas. Jis duodamas suinteresuotiems amerikiečiams veltui, kad tik skaitytų apie Lietuvą. Jį redaguoja eilė akademikų idealistų ir prirašo — neįdomi nė cento. Tačiau kai nuojų jo spausdinimas ir tam tikslui pinigai pastoviai ir neatidėliotinai reikalingi. Kitaip mūsų "exploreris" sudegs su paskutiniu numeriu...

Lituanus rėmėjų būrelis Detroito rengia koncertą šį šeštadienį, lapkričio 22 d. Ukrainiečių salėje. Programą atliks solistė Aldona Stempuzienė ir aktorius Vytautas Valiukas. Prie pianino bus muzikas Jonas Švedas. Po programos šokiai ir vairsės. Pradžią 7 val. vakaro.

Nepamirškite Lituanus ir įėjus jau šį šeštadienį kur eisite, tai tik į Ukrainiečių salę! —A. N.

Organizacijų Centro susirinkimas

Pereitą savaitę pranešėme apie Dloc'o atstovų visuotinį susirinkimą lapkričio 23 d. Dėl seniai paruošto kariuomenės sukakties minėjimo, minimą dieną Dloc'o atstovų susirinkimas šaukiamas gruodžio 14 dieną, sekmadienį, Ispanų namuose, patalpoje šale Nako krautuvės. Kaip minėjome per eitam pranešime, susirinkimas labai svarbus ir visiems atstovams dalyvavimas būtinas! Apie susirinkimą bent prieš savaitę bus pranešta kiekvienam atstovui atskirai, laišku. Susirinkimo pradžia—12:15 val.

—Dloc'o valdyba.

Tarptautinė meno ir pramonės paroda Detroito

Ir šiemet Lietuvos Kultūros klubas (Detroit, Mich.), atstovaudamas ir reprezentuodamas lietuvių tautai Tarptautiniame Institute, ruošia, kartu su įvairiomis tautomis, lietuvišką skyrių. Mažame lietuviškame pavilijone bus išstatyti liaudies drožinių, audinių—tautodailės eksponatai; be meno dalykelių apžiūrėjimo bus galima taip pat šį bei tą atminčiai nusipirkti.

Tarptautiniame Institute, 111 E. Kirby gat., Tarptautinė meno ir pramonės paroda atidaroma š. m. lapkričio mėn. 20 d. ketvirtadienį, 12 val. dieną ir truks iki lapkr. 23 d. imamai; paroda veiks kasdieną nuo 12 val. dienos iki 10 val. vakaro.

Veiklieji Lietuvos Kultūros klubo nariai ir valdyba tiek daug savo laiko ir energijos (kasmet) paaukoja lietuviško pavilijono įrengimui. Iš arčiau pažvelgus į tą atsakingumą ir rūpesčių pilną darbą, pamatome, kiek daug poilsio valandų skyriama lietuviškos kultūros puoselėjimui, lietuvišką—meno ir tautodailės deimanių ieškojimui, jų skolinimui, kad galėtų juos parodyti svetimtams. Tuo tarpu mes (visuomenė) tą tikrai svarbų (bene svarbiausią šiuo metu) ir didelį lietuviškos kultūros propagavimo ir reprezentacijos darbą tiek mažai įvertiname... Toks šaltas mūsų visuomenės abojumas veikia rengėjus šaldančiai. Kai kurie jų net pagalvoja: "Gal būt, kitais metais, ar beverta lietuvišką pavilijoną rengti, gal būt... tas mūsų darbas niekam nereikalingas ir nesvarbus?". Vienais metais statistinė registracija lankytojų parodė, jog Tarptautinėje meno ir pramonės parodoje lietuvišką pavilijoną teaplankė (keturių dienų bėgyje) 43 lietuviai (sic!). Iš daugiau kaip 10,000 lietuvių!—vos 43 tautiečiai susidomėjo savųjų stropųjų bitelių giliu rūpesčiu neapsileisti svetimtams ir tinkamai reprezentuoti tautos meno lobynus. Padėkime abojumą į šalį, aplankykite lietuvišką pavilijoną.

—V. Mingėla.

East Chicago, Ind.

Senas lietuvių klubas likviduotas

Pradžioje čia, 1911 metų kovo 11 dieną buvo sutverta Tėvynės Mylėtojų Draugijos 127 kuopa. Vėliau, 1913 metų gegužės 4 d. įsteigtas Amerikos Lietuvių Klubas ir buvo sujungta į vieną klubą.

Pradžioje buvo daug narių, bet per laiką vienas po vieno išsisklaidė, išmirė ir beliko vos 22 klubo nariai. Visi jau senukai, nebėra iš ko nei valdybos išrinkti.

Visų mintis buvo išsidalinti likusius pinigus visiems po lygiai. Išėjo kiekvienam po \$322.22. Pinigai buvo išdalinti 1958 metų liepos mėnesio pabaigoje.

Bet išėjo ne taip protingai, kaip Keleivio Maikio Tėvui. Kai Maikio Tėvas sulikvidavo savo klubą, Maikis paklausė: "Ar paaukojai kiek labdarinam tikslui?"

Tėvas į tai atsakė: "Well, gerai išsigėrėm užbaigę mitingą ir nebėjom nė namo, o pernakojom ten pat svetainėje po stalais. Ir labai protingai padarėm, kad policinams nereikėtų su mumis tasytis".

Jos. Matuck

CICERO

Lietuvos Kareivių Draugystės vakarienė-banketas ir filmas

Kaip jau buvo skelbta, pokylis įvyko sekmadienį lapkričio 16 d. parapijos svetainėje. Rengėjai buvo pasiruošę sulaukti porą šimtų svečių. Taip ir buvo, tik visa bėda, kad mūsų žmonės nesilaiko punktualumo. Ateina visą valandą vėliau ir dar daro užmetimus, kad "tas negerai ir tas negerai". Tikrenybėje viskas buvo gerai. Kiekvienas gavo vienodą porciją, tai geriau jau būti negali.

Kun. Vilkaitis atstovavo kleboną Albavičių ir jo vardu pasakė gerą kalbą. Miesto asesorius, Draugijos narys J. F. Kimbarkas taip pat atsižymėjo gera prakalba anglų kalba.

Draugijų atstovai: Jankauskas nuo Raudonosios Rožės klubo, C. Genis nuo Namų Savininkų klubo, M. Jakubauskas nuo šv. Antano draugijos, Suveizdis nuo Visų šventų, P. Mockienė nuo Sopulingos Panos. Stasys Grubliauskas padovanojo laikrodėlį ir moterų kojines. Laimėjimai buvo abiem pusėms naudingi.

Dan Kuraitis parodė filmą iš kelionės po Europą. Filmo vaizdai ir p. Kuraičio paaiškinimai visus stebino. Tokia gera jo atmintis, tai gali atlikti tik labai patyręs keliautojas, o toks keliautojas kaip tik yra Dan Kuraitis. Jis be to yra gabus rašytojas. Jo parašyta knyga verta skaityti. Dabar laukiame kelionės aprašymų iš jo paskutinės ekskursijos po Europą.

Kareivių Draugijos nariai visi yra suaugę vyrai ir suruošti kokį nors geresnį parengimą turi nemažai vargo, visi kratosi darbo. Bet kritikos ir užmetimų kitiems netruksta.

Anot Andrijausko, "visi pasekome ir niekam nebetike". Nors jo pareiškimas ir vietoje, bet ar gi galime rankas nuleisti? Andrijauskas kaip tik pats tam netiki ir nebijo jokio darbo. Tad tesako kaip kas nori, o mes vyrai nepasiduokime!

A. A. Milius, ilgametis vietos gyventojas, atsiskyrė iš gyvųjų tarpo. Savo jaunystės dienomis buvo veiklus draugijoje, sugebėjo gražiai rašyti, buvo Kareivių Draugystės narys, taip pat Antaninės ir Visų šventųjų. Kažkodėl švento Antano draugijos nariai nepasirodė jo laidotuviuose. Juk žmogus tam ir priklauso draugijoms, kad jį sergantį aplankytų ir mirusį palaidotų.

K. P. Deveikis

Darbo, namo, buto reikia — Viską tik "Naujienos" teikia

Namų savininkų dėmesui!

Namų įsigijimas yra saugiausias kapitalo investavimas, jei dokumentai ir nuosavybė tinkamai sutvarkomi ir nejudamas turtas užregistruojamas.

Daugelis neatlieka šio svarbaus žygio, įsigijant nejudamą turtą. Nereikia to užmiršti.

Geriausia ir saugiausia priemonė jūsų Title (teisei į nuosavybę) užtikrinti yra įsigyti Chicago Title Insurance Policy iš the Chicago Title and Trust Company, kurios skelbimas telpa šio dienraščio šiandieninėje laidoje. (Sk.).

Dviračių pieštų paveikslai

Moderniojo meno parodoje Londone galima buvo matyti ir nusipirkti "abstrakcinių" kūrinių, pieštų važinėjant dviračiu per dažais nuteptą drobę. Prie trijų padų "dviratinių kūrinių", sunumeruotų numeriais 1, 2, 3, pavadintų "Asphyxiataion", stovėjo pats dailininkas, 23 metų amžiaus William Green ir visu rimtumu aiškino publikai, kaip jis savo "kūrinius" piešia:

"Mažesnius meno kūrinius piešiu padėjęs kartoną ant grindų, ištepu dažais ir pasukui tuos dažus išteploju specialiais guminiu padu batais. Didesnius paveikslus darau važinėdamas dviračiu po drobe. Tam tikslui drobėje ištepstu dažus pabarstau smėliu arba apilipiu parafinu".

Greeno paveikslai parduojami po \$300.

Apžiūrinėjat naujus namus? IESKOKIT ŠIO SKYDO

Štai ką Chicago Title Insurance Policy daro: jeigu kas kontestuotų jūsų teisę į nuosavybę (title), tai Chicago Title and Trust Company gins ją, mokės bylos vedimo kaštus... greitai padengs bet kurį nuostolį.

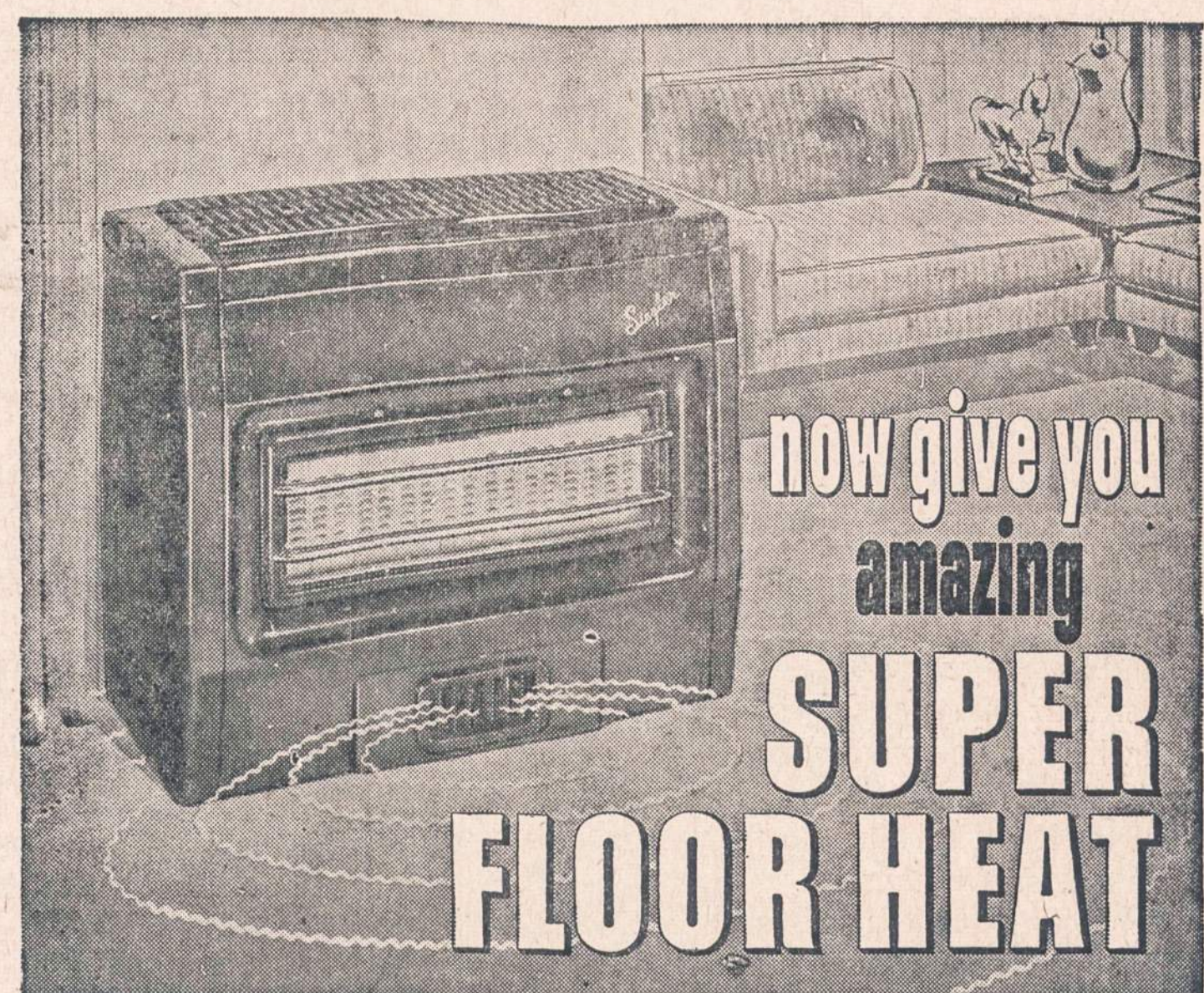
Chicago Title and Trust Company
211 West Washington Street, Chicago 2, Illinois...Dearborn 2-7700

MOVING

APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS
 IS TOLI IR ARTI
Nauji dideli trokštai - Naujais kraustytais frankais
Įvykų metų patvirtimas - Pigūs ir saugingi patalpinimai
JUOZAS NAUJOKAITIS
 2022 W. 69 St. Chicago 36, Ill. Tel. Wabbrook 5-9209

MOVING

SIEGLER Automatic, GAS Forced-air HOME HEATERS

new performance

The big, furnace volume blower drives 4 TIMES MORE room air through the heart of the fire and out over your floors. You get furnace comfort in every room without costly pipes and registers to install. No more living in one room when the temperature drops. Siegler is built to heat your entire home!

new economy

Ordinary heaters waste heat on the ceiling and out the chimney. Siegler, with the patented Inner Heat Tubes, captures this wasted heat and pours it over your floors. If you want the finest in comfort and the lowest fuel bills, be sure the heater you buy has Inner Heat Tubes and a built-in Blower System.

new styling

Siegler Gas Home Heaters are finished in genuine porcelain for a lifetime of beauty. Choose from rich leathertone, golden suntan or snowy white. There's a model just right for your home with either Pyrex glass or golden metal front.

see it now

OGDEN STOKER SALES and SERVICE CO.
1314 WEST GRAND AVENUE CHICAGO, ILLINOIS
ALL PHONES SEELEY 3-7112

Mes mokame Aukštą Dividendą

MIDLAND
 Savings and Loan Association
 4038 Archer Avenue Tel. LA3-6719
 AUGUST SALDUKAS Prezidentas

NEPAPRASTAS IŠPARDAVIMAS DIDELES NUOLAIIDOS

įvairiausios rūšies pečių. Kas turi gazo leidimą, tam mes geromis sąlygomis parduosime **UNIVERSAL, SIEGLER, MOORE** arba kitos geros gamybos gerą pečių. Pirkite dabar ir apsirūpinkit visai žiemai.

Nuo \$86.00 ir aukščiau

F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS, Sav.

ROOSEVELT FURNITURE CO.
 2310 W. Roosevelt Road Tel.: SEEley 3-4711
 Sekmadieniais atdara nuo 11:00 iki 4:30 po pietų.

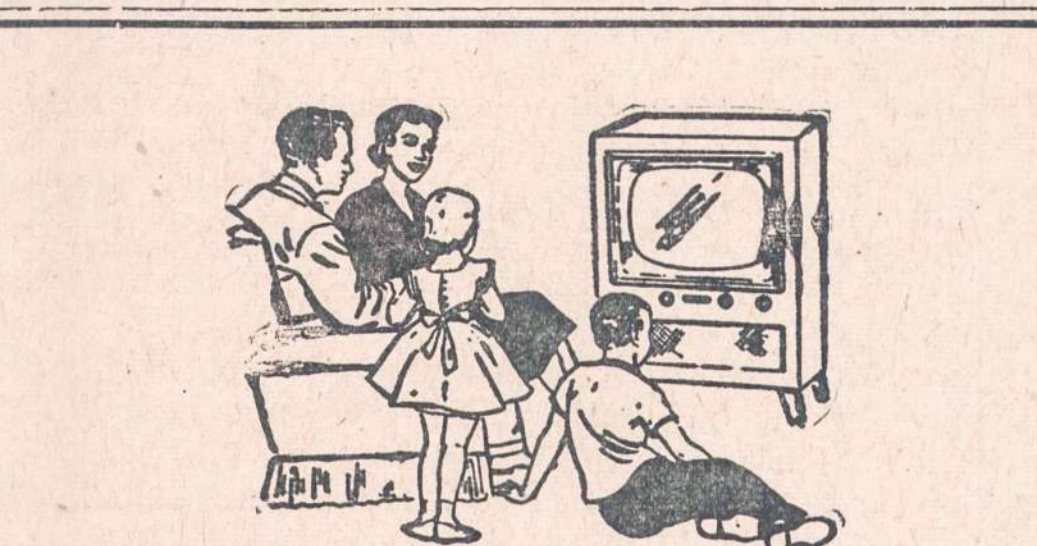
Paskolos namams pirkti

Nuo 1 metų iki 20 metų, lengvais mėnesiniais apmokėjimais, nuošimtis nuo 4½ iki 6.

TAUPTOJAMS MOKAME AUKŠTUS DIVIDENDUS. INDĖLIAI APDRAUSTI IKI \$10,000.00

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N
 4071 Archer Ave. Tel.: LAfayette 3-8248
 (į vakarus nuo California Avenue)
 CHARLES ZEKAS, Secretary

OFISO VALANDOS:
 Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštadienį 9:00 ryto iki 4:30 val. po pietų.
 Trečiadienį uždaryta. Ketvirtadienį 9:00 ryto iki 8:00 val. vakaro.

Taupykite savo šeimos saugumui

Mūsų apdraustos taupymo sąskaitos sudaro idealias atsargas šeimai aprūpinti. Tų sąskaitų doleris visada vertas šimto centų, jos nesvyruoja, nepažūva, joms negresia pavojus, iš jų gaunamas didesnis už vidutinį pelnas. GALITE čia atidaryti sąskaitą bet kuria Jums tinkama suma.

Indėliai yra apdrausti per Federal Savings and Loan Insurance Corp. iki \$10,000 kiekvienam asmeniui.

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
 1800 So. Halsted St.
 Telefonas: HAYmarket 1-2028

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Publ. Co., Inc.
1729 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAYmarket 1-6106

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:	
In Chicago \$13.00 per year, \$7.00 per six months. \$4.00 per 3 months. In other USA localities and Canada \$11 per year, \$6.00 per six months, \$3.50 per three months.	
7 cents per copy, 10c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje	
metams	\$13.00
pusei metų	7.00
trims mėnesiams	4.00
vienam mėnesiui	1.50
Kitose JAV vietose ir Kanadoje	
metams	\$11.00
pusei metų	6.00
trims mėnesiams	3.50
vienam mėnesiui	1.25
Užsienioose	
metams	\$14.00
pusei metų	7.00
vienam mėn.	1.50

Naujienuose eina kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniai — iki 12-tos.

Armija valdo Sudaną

Pirmadienį Sudano armijos vadas nuvertė premjero Abdullah Khalil vyriausybę ir paėmė valdžią į savo rankas. Perversmas įvyko greitai ir be kraujo praliejimo. Civilinė vyriausybė pasidavė. Tuojuoju perversmo armijos vadas gen. Ibrahim Abboud pareiškė, kad Sudanas nori turėti gerus santykius su broliška Jungtine Arabų Respublika, t.y. su Nasseriu.

Vakary spaudoje ir vyriausybės dar iki šiol negali susivokti, kuriai pusei bus iš to perversmo nauda: Vakarams ar jų priešinams?

Buv. Sudano premjeras Khalil yra draugingas Vakarams. Todėl reikėtų manyti, kad darmijos "pučas" reiškia smūgį Jungtinėms Valstybėms ir Britanijai, — juo labiau, kad gen. Abboud pasiskubino viešai pareikšti savo norą susitarti su Nasseriu.

Tačiau nei Londonas, nei Washingtonas nesijaudina. Amerikos ir Anglijos laikraščiai rašo, kad gen. Abboud irgi esąs draugingas Vakarams. Bet kam jisai tada nuvertė Khalil vyriausybę?

Kol kas, to perversmo priežastys neaiškios. Gal būtų, jos paaiškės dabar, kai susidarė naujas ministerių kabinetas, kuris turės paskelbti kokią nors programą ir pasakyti, ko jisai siekia.

Viena nuomonė Vakaruose yra tokia, kad Sudano armijos vadovybė laikė premjerą Khalil ir jo kabinetą nepakankamai stipriais atsilaukioti prieš Egipto diktatorių. Khalil rengėsi šios savaitės gale važiuoti į Kairą ir derėtis su Egiptu kai kuriais svarbiais abiem šalim klausimais. Egiptas ginčijasi su Sudanu dėl tikslios sienos nustatymo tarp jų teritorijų ir dėl Nilo vandenų kontrolės.

Ta didžioji Afrikos upė teka per Sudaną ir Egiptą. Nilo slėny guli beveik visa Egipto derlingoji žemė. Nasseris ketina statydinti milžinišką Asvan tvenkinį prie Nilo, kad jo vandeniu būtų galima drėkinti laukų plotus, kuriuose dabar niekas neauga dėl drėgmės stokos. Tačiau ir Sudanas nori savo laukams naudoti Nilo vandenį ir planuoja taip pat statydintis tvenkinių sistemą. Dėl tų vandenų jie nesusišalba.

Sakoma, kad premjeras Khalil rengėsi vykti į Egipto sostinę tartis su Nasseriu, o Sudano armijos vadai bijo, kad Khalil bus per daug nuolaidus Egipto diktatoriui; todėl jie ir padarė perversmą.

Khalil esąs gen. Abboud'o draugas, ir sakoma, kad perversmas buvęs padarytas su jo pritarimu. Kai kas įtaria britus, kad ir jie prie to prikišė savo nagus. Britanija seniau valdė Sudaną ir tenai turi ryšių.

Jei tai tiesa, tai Sudano perversmas neturėtų pakenkti Vakary interesams.

Naujasis Sudano ministerių kabinetas susideda iš 12 narių: penkių civilinių asmenų ir 7 armijos karininkų. Armija valdžią kontroliuos.

Pastebėtina, kad Afrikoje, kaip ir atsilikusiose Azijos šalyse, revoliucijas ir perversmus daro kariuomenės vadai. Kitokios stiprios organizuotos jėgos jose nėra.

Apžvalga

Z. ALEKSA-ANGARIETIS REABILITUOTAS

Zigmas Aleksa-Angarietis, kurį Sovietų Rusijos žvalgyba "sulikvidavo" už darbininkų klasės ir revoliucijos išdavimą, jau yra komunistų spaudoje garbinamas ir piešiamas, kaip vienas didžiausių Lietuvos proletariato vadų ir kovotojų — beveik toks pat didelis, kaip V. Mickevičius-Kapsukas.

Kas ir kaip jį reabilitavo, nežinia. Nėra tikrų žinių, už ką jisai buvo pasmerktas ir kur jisai mirė. Komunistų spaudoje ir šiandien to nepasako. Antanas Bimba, anket slaptai nuykęs į bolševikų okupuotą Lietuvą, arba nieko nepatyrė, arba nenorėjo painformuoti savo draugų Ame-

rikoje, tik privačiai jiems patarė "užmiršti apie Angarietį", nes jisai nusikaltes "darbininkų klasei" ir gavęs užpelnę bausmę.

O dabar Bimba idėjo "Laisvėje" Angariečio paveikslą ir vienos bolševikės straipsnį apie jo pasižventimą "Lietuvos liaudies" labui!

Z. Aleksą nužudė (vieni sako, sušaudė, kiti — nukankino sunkiųjų darbų stovykloje Sibire) Maskvos budeliai pasibaisėtinos "ežovščinės" laikais, 1936-38 m., kai teroristinės žvalgybos viršininko Ežovo (Jagodos įpėdinio) įsakymu buvo padarytas masinis "valymas" sovietų valdžios įstaigose, pasiuntinybėse, armijoje, laivyne ir komunistų partijoje, sušaudant šimtus tūkstančių žmonių.

V. Mickevičius - Kapsukas

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo
Sopranas Leonie Rysanek, kuri Metropolitan operoje užims išgarsėjusios dainininkės Maria Meneghini Callas vietą, atvyko iš Los Angeles (Cal.) į Chicago, kur ji dainuos Lyric Operoje. Rudolph Bing, Metropolitan Operos biznio vedėjas paskelbė, jog sutartis su Callas yra panaikinama, nes ji nesilaikė tos sutarties.

numirė anksčiau (1935 m.), todėl tos kruvinos pirties išvengė.

Z. Aleksa gimė 1882 metais Obelupių kaime, Vilkaviškio apskrityje, bet jo tėvas vėliau nusipirko dvarelį ("palivarą") maždaug pusiaukelėje tarp Marijampolės ir Kalvarijos. Komunistiniai Z. Aleksos biografai šito fakto niekad nemini, nes, mat, būtų nepatogu rašyti apie tą "buožių" niekintoją, kad jisai pats buvo ne tik "buožė", bet ir dvarininkėlio sūnus.

Pabaigęs šešias klases Marijampolės gimnazijoje, Aleksa išvažiavo į Varšuvą ir įstojo į Veterinarijos institutą, bet jo nebaigė. "Laisvės" perspausdintame straipsnyje pasakojama, kad Aleksą išmetė iš Veterinarijos instituto 1904 m. už tai, kad jisai dalyvavęs "darbininkų demonstracijose Varšuvoje", bet nei apie tokią demonstraciją tais metais, nei apie Aleksos pašalinimą nebuvo girdėt.

Tuo laiku, kada Zigmas buvo ketvirtąjį gimnazijos klasių mokėsi toje pačioje gimnazijoje trys jo broliai — du vyresni už jį, vienas jaunesnis (šiuos žodžius rašančiam teko tada sėdėti su Zigmu viename suole). Jisai buvo labai nešnekus, užsidaręs savyje ir nervingas, beveik neurastenikas. Su nieku jisai nedraugaudavo.

Kas jį paverė revoliucionierium, nežinia. Dar 1905 m. jisai nepasirėškė niekur, tik sekanciais metais jisai įstojo į socialdemokratų partiją Vilniuje. Vėliau už slapto laikraščio spausdinimą jisai buvo (bene 1909 m.) žandarų sumintas ir ištremtas į Sibirą, kur ten prie Angaros upės (pagal tos upės pavadinimą Aleksa pasirinko pseudonimą "Angarietis"). Sibire būdamas, jisai pasidarė bolševikų pasekėjas. Tai pilnai atitiko jo būdą, palinkusį į netoleranciją ir fanatizmą.

Po 1917 m. vasario (kovo) revoliucijos Z. Aleksa dirbo Rusijos bolševikų partijoje, o po spalio (lapkričio) perversmo Leninus pavedė jam ir Kapsukui subolševikinti ir valdyti Lietuvą. Kapsukas, apskrusnis už Angarietį, buvo paskirtas komisarų pirminku, o Angarietis — vidaus reikalų komisaru. Bet iš Vilniaus, kurį juodu buvo užėmę, jiems teko bėgti atgal į Rusiją.

Kokius darbus juodu tenai atliko, nėra reikalo čia kalbėti. Vienas tikslai įdomus dalykas yra tas, kad visą laiką juodu piovėsi, varžydami "vadovybės" partijoje. Z. Angarietis laikė save geresniu bolševizmo "teoretiku", bet Kapsukas buvo geresnis kalbėtojas ir organizatorius ir dažniausia paimdavo viršų.

Rusijos diktatoriai, kuriems Aleksa-Angarietis buvo atsidavęs "kinu ir dušia", jį pagaliau užmušė — nei už šį, nei už tą. O jisai, mat, buvo įsivaizdavęs, kad jie neša žmonėms laimę!

STASYS JUSKENAS

IR VĖL REPATRIANTAI!

(Atsakymas p. Vyteniu-Aušriui į straipsnį "Repatriantai, jų kilmė ir rūšys")

(Tęsinys)

Jeigu koks nors reikalas atsiradavo užsieniečiui, kuris pagal įstatymus leidžiamas tik Vokietijos piliečiui, tai tas pats buvo taikoma ir šios grupės repatriantams. Pav. viename fabrike tarp kitų dirbo trys vyrai. Repatriantas, turįs Vokietijos pilietybę Meyer; repatriantas, neturįs Vokietijos pilietybės Budvytis; ir olandas van Hulsten. Jie visi trys dėl pablogėjusios sveikatos negalėjo dirbti sunkaus fizinio darbo. Fabriko vadovybė visus tris paskyrė fabriko sargais "Wachmann". Bet sargai turėjo būti ginkluoti. Repatriantas, turįs pilietybę, tą pačią dieną gavo ginklą. Tuo tarpu neturinčiam pilietybės repatriantui ir olandui išdavė ginklą tik po mėnesio laiko. Pasirodė, kad fabriko vadovybė pastariesiems turėjo gauti iš apskrities viršininko ginklą laikyti leidimą "Waffenschein". Iš to matome, kad šios grupės repatriantai buvo lygūs užsieniečiams.

Laikantis objektyvumo, reikia pastebėti, kad kai kuriais neesminiais klausimais repatriacijos keliu atsiradę lietuviai Vokietijoje buvo skirtingai traktuojami. Pav. 1944 m. vasarą vienos ligonių kasos gavo aplinkraščių, kuriame buvo parašyta, kad lietuviui motinai netaikomas "Mutterschutzgesetz" — Motinos apsaugos įstatymas. (Latvei ir estei įstatymas buvo paliktas galioje. Čia matyti vokiečiai kerštavo už nestojimą į SS dalinius). Nebeprisimenu to įstatymo detalių. Tik tiek žinau, kad po šio aplinkraščio išleidimo lietuvių-motina galėjo daryti abortą. Tokie pat abortai viešai buvo daromi lenkėms, rusėms ir kitoms nedraugiškų vokiečiams valstybių pilietėms. Tuo tarpu Vokietijos pilietei arba latvei bei estei abortus daryti buvo draudžiama. Šis veiksmas buvo laikomas kriminaliniu nusikaltimu. Kitaip tariant, už abortų padarymą buvo baudžiama ir motina ir padaręs abortą asmuo.

Pasakodavo, kad ypač lenkėms bei rusėms patys gydytojai skatindavę daryti abortus ir net versdavę. Nežinau, ar gydytojai tuo tikrai užsiminėdavo. Tik žinau, kad ligonių kasos išduodavo ligonių lapelius abortų padarymui.

Matyti, kur nors įvyko koks nesusipratimas, nes po poros mėnesių po šio aplinkraščio paskelbimo ligonių kasoms buvo išsiuntinėtis kitas aplinkraščių su pažymėjimu, kad lietuviui motinai, atsiradusiai Vokietijoje repatriacijos keliu, "Mutterschutzgesetz" apsauga taikoma. Šių repatriantų į vokiečių kariuomenę "Wehrmachtą" neindavo. Ypač jaunas vyrus tik "savanoriškai" paimdavo į SS dalinius, bei pagalbinius kitokius karinių formacijų dalinius. Į tokius pat dalinius patekdavo ir lietuviai nerepatriantai. Kartais įvykdavo ir pas juos klaidų. Pav. neturįs Vokietijos pilietybės repatriantas Gudaitis buvo paimtas į kariuomenę. Būdamas kariuomenėje padavė jį pareiškimą, kad vokiečių kariuomenei neduosias jokios priėmimo, nes nesąs vokiečių pilietis ir visai nemanas pilietybės prašyti. Po trijų mėnesių iš kariuomenės buvo paleistas. Laimėjo nedaug. Paleistas iš kariuomenės "savanoriškai" įvilko į kitą uniformą, kur turėjo būti ir be pilietybės.

1944 m. spalio-lapkričio mėn. neįpilletinti repatriantai buvo pašaukti, ir tai nevisi, "Mustering" — naujokų ėmimo komisijos. Naujokų ėmimo komisija, radusi tinkamą kariuomenėje tarnauti, išdavė "Soldbuch" — kario knygutę. Jiems buvo įsakyta paduoti prašymus pilietybei gauti. Aisku, pilietybe

niekas nesirūpino ir jos neprašė. Kas turėjo didelį norą pakariauti, tas galėjo ir neturėdamas pilietybės savanoriškai eiti.

Pačiam neteko skaityti, bet kaip pasakoją kiti, 1945 m. sausio mėn. neįpilletintų repatriantų reikalui iš "Volksdeutsche Mittelstelle" (Istaiga, kuri rūpinosi repatriantais) buvo kreislieriams išsiuntinėtus raštas. Jame buvo nurodyta, kad neįpilletintų repatriantų klausimas turįs būti galutinai sutvarkytas. Tinkami būti Vokietijos piliečiais turi būti įpilletinti. Abejotini gausia laikinasis pilietybės (Vorläufiger Einbürgerung). Likusiems bus išduoti "Staatenlose" bepiliečio dokumentai. (Vokietijoje gyvenantieji "Staatenlose" pagal jų įstatymus, privalėjo kariuomenėje tarnauti). Tais pačiais metais vasario mėn. kai kurie gavo lapus. Lapuose buvo pažymėta, kad asmuo, užpildęs lapą, prašas sau ir savo šeimai Vokietijos pilietybės. Vargu ar kas šiuos lapus užpildė. Taip šis klausimas ir liko nesusitvarkytas. Šių repatriantų tarpe 99 nušimčiai kalbėjo lietuviškai. Ne tik kalbėjo, bet ir jautėsi lietuviu. Iš šios grupės repatriantų nei vienas neturėjo teisės apsigyventi Lietuvoje, net ir porą savaitių aplankyti Lietuvą nebuvo duodami leidimai.

Jeigu iš šimto vienam pasisekdavo toks leidimas gauti, tai jau buvo laikoma "stebuklu". Tiesa, iš jų vienas kitas buvo grįžęs į Lietuvą ir ten visą laiką išgyveno, bet, Dieve gink, jis negalėjo vokiečių įstaigose registruotis. Jie ten gyveno slapta. Bet jeigu tokį beglį vokiečiai pagaudavo, tai į jam nurodytą vietą grįždavo tik ilgokai pabuvęs kalėjime arba "Arbeitserziehung" — Darbo auklėjimo stovykloje (kacete), o kai kurie ir per kamina buvo išrūkyti.

Pasibaigus karui ir suradus repatriantų bylas, buvo išaiškinta, kad iš Lietuvos repatriavusių repatriantų apie 20,000 nebuvo gavę Vokietijos pilietybės. Viešai vokiečių įstaigos elgėsi šių repatriantų atžvilgiu gana tolerantiškai. Vietos vokiečiai arba į įstaigose (žinoma, ne į akis) juos "Litauisches Missi" — lietuviškas mėsias — vadindavo. Taip jie vokiečiams buvo lietuviškas mėsias, bet mums jie yra broliai ir sesės. Tiesiog sunku suprasti p. Vytenį-Aušrį. Nejau, dėl tų Balso duodamų kelių markių teko griebtis kurstymo ir nesantaikios sėklų sėjimo savųjų tarpe.

Ketvirtoji repatriantų grupė

Apie šią grupę tenka labai mažai kalbėti. Į šią grupę pateko kai kurios klaipėdiečių šeimos ir šiaip viena kita lietuvių šeima. Greičiausiai Lietuvoje vienaip ar kitaip vokiečiams per daug buvo įkyrėję. Ši grupė vargu ar sudarė kokią šimtina. Šios grupės repatriantai gavo raštelių, kuriuose buvo pažymėta, kad jie negali gauti Vokietijos pilietybės.

Penktoji repatriantų grupė

Pastaroji grupė atsirado 1944 m. rudenį. Kai kuriems, neturėjusiems Vokietijos pilietybės repatriantams, buvo išduota laikinoji vokiečių pilietybė (Vorläufiger Einbürgerung). Ten buvo parašyta, kad šios pilietybės turėtojas po tam tikro laiko galės prašyti pilnos Vokietijos pilietybės. Šių taip pat labai mažai buvo. Pav., vienoje vietovėje gyveno apie porą tūkstančių neįpilletintų repatriantų. Laiką pilietybe buvo gavę vos 2 šeimos. Matyti, jie buvo padavę prašymus pilietybei gauti. Jų pilietybė ir tautybė buvo sulieti į vieną "Reichsdeutscher" — vokiečiai.

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo
Baltuosiuose Rūmuose prezidentas Eisenhower įteikia ponai Kincheloe kopiją laiško, kuris yra adresuotas būsimam 1972 m. Amerikos prezidentui, kad jis paskirti jos sūnų, Ivo K. Kincheloe (dabar jis yra 19 mėnesių amžiaus), į Aviacijos Akademiją. Ponia Kincheloe yra našlė: jos vyras buvo aviacijos kapitonas ir žuvo bebandydamas sprausminį lėktuvą.

Raidės repatriantų pažastyse

P. Vytenis-Aušrys dėl šių taip rašo: "Pastarųjų tarpe buvo su pažasties įdeginiais SS ženklais, buvusių karių bei artimų nacių bendradarbių".

Daug apie vokiečių žiaurumus esu skaitęs ir girdėjęs. Pernelyg dideliais žiaurumais pasižymėjo vokiečiai. Deja, tokių dalykų, kad pažastyse būtų degingi SS ženklai, nesu girdėjęs. Nejaugi p. Vyteniu-Aušriui neteko patirti ar iš kitų girdėti, kad nudgeginimai, nesiekia gilesnių kūno audinių, greitai užgyja, nepalikdami jokių kūno žymių. Tuo tarpu šios raidės pasiuklieka visam laikui. Tai ne skausmingi įdeginimai, bet po pat viršutinių odos sluoksnių įleidžiami dažai. Kitaip vadinama tatuiruotė.

Netiesą, kad šias raides gavo tik buvę kariai ar nacių bendradarbiai. Be to, nebuvo ten jokie SS ženklai, bet paprastos "O" "A" ir "B" raidės, žymincios to žmogaus kraujo grupę. Jas dėjo visiems be išimties repatriantams: vyrams, moterims, seneliams ir vaikams. Su šiomis raidėmis galima buvo rasti repatriantų visose grupėse. Šios raidės nieko bendro neturėjo su vokiečiams palitine ištikimybė. Jos buvo dedamos ne po politinio patikrinimo, bet po mediciniško apžiūrėjimo. Šias raides nevisi repatriantai gavo ne dėl to, kad jie būtų vokiečiams nešistikimi, bet dėl to, kad nevisose "Durchschleusung" komisijose jos buvo dedamos. Kartais ir toje pačioje komisijoje vieną dieną tokias raides dėjo, kitą — ne. Arba prieš piet dėjo, popiet — ne. Nesu matęs kokias raides ar SS ženklus nešiojo SS kariuomenėje tarnavę vyrai. (Girdėjau, kad ir SS nešiojo tik kraujo grupės raides).

Kraujo grupės raides dauguma ligoninėse tarnavusių sutęs taip turėjo kraujo grupės raides pažastyse išspausť. Šių raidžių atsiradimo istorija jau Vokietijoje buvo išaiškinta. Šių raidžių atsiradimo priežastis žinojo ir skryninguotojai ir emigracijos valdininkai. Sunkiau buvo tiems dėl raidžių aiškinti, kurie nebuvo repatriantais. P. Vytenio-Aušrio nekaltų žmonių negraži inkriminacija nevietoje.

Dėl pavardžių

P. Vytenis-Aušrys suskirstė turėjusius lietuviškas pavardes evangelikus ir turėjusius vokiškas. Po to padaro bendrą išvadą: lietuviškomis pavardėmis "prūsai"; vokiškomis — vokiečiai. Atrodo, kad ir čia p. Vytenis-Aušrys daro klaidą. Pavardė dar nepasako žmogaus kilmės. Vokišką pavardę galėjo turėti ir lietuviai, o lenkiškų labai apsciai. Čia būtų teisingiau sia laikyti žmogų tuo, kuo jis pats pasisako. Pažinojau iš Lietuvos du neįpilletintus repatriantus. Vienas vadinosi Wladislauš Hochleiter, antrasis Wilhelm Sonnenburg. Hochleiterio pavardė lietuviškuose dokumentuose buvo rašoma Vladas Okleiteris. Kilimo iš Šiaulių miesto. Jis pasakojo, kad jo senelio tėvas buvo kilimo iš Dusetų apylinkės (Zarasų apskr.) ir vadinosi Aukštuolis. Kokių būdu

jo senelis įsigijo Okleiteris (Hochleiter) jis nežinojo. Šis vyras viengungis 1944 m. žuvo Berlyne per bombardavimą.

Sonnenburgas buvo kilimo nuo švenčionių. Repatriavo su senute motina. Jis turėjo dokumentus, iš kurių matėsi, kad jo senelis vadinosi Saulius (rusiškai parašyta Saulus). Buvę taip: senelis tarnavo prie geležinkelio Rygoje. Gimus jo tėvui, krikštątevis, veždamas į krikštą, sumaišė senelio pavardę su geležinkelio Sonnenburgo pavarde ir užrašė tą pavardę. Šis vyras dar ir dabar gyvena Vokietijoje ir dirba kažkur muitinėje. Klaipėdos krašte dar daugiau galima buvo rasti lietuvių kilmės žmonių su vokiškomis pavardėmis. Na, bet tai yra atskiri atsitikimai. Bendrai reikia sutikti, kad vistik pavardė pasako ir žmogaus kilmę. Nebent iš pavardės lietuviuo nuo graiko neatskirsi.

Tautybė ir tikyba.

P. Vytenis-Aušrys rašo: "Be viršminėtų dviejų grupių, buvo dar ir trečioji, tai grynai lietuvių katalikai, visai nemoką vokiečių kalbos ir senai užmiršę savo kilmę bei pirmąją tikybą, pilnai asimiliavę. Bėdos atbuvę, sovietams pirmą kartą okupavus Lietuvą, jie suradę šiek tiek vokiškumo (bent tai, kad jų protėviai kada nors yra buvę evangelikai) pasinaudojo vienintele proga pasitraukti iš žiaurių sovietų okupacijos".

Nevisai taip. Jeigu jau lietuvis ieškojo progos pasprukti iš sovietų, tai ne evangelikų tikybos, bet vokiškumo ieškojo. Rusai jau buvo susigaudę tikyboje ir tautybėje ir nuo vasario mėnesio vidurio nebeužteko išrepatriavimui vien evangelikų tikybos. Reikėjo ką nors vokiško surasti. Dauguma lietuvių išrepatriavo su suklustotais dokumentais. Pavyzdžiui, iš senelės Aleknaitės padarė pavardę Al-lenstien, iš Švėgždaitės — Schoenfeld, o štai mano kaimynas motinos pavardę Jagulytę paverė į Jaeger. Neturiu duomenų kiek, bet vistik didelis skaičius ir lietuvių katalikų repatriavo.

Katalikų tikyba nėra rimtas argumentas lietuviųbei įrodyti. Nebent, kaip vienoje stovykloje viena moterėlė argumentavo: Aikštėje atsistojusi keikia visus repatriantus kiek tik jos jėgos išneša. Kitos moters pastebi. "Jadzia, nebliauk, juk tu pati esi repatriantė ir net Vokietijos pilietė. Tavo gi tėvas iš Bavarijos kilimo. (Jos tėvas per Pirmąjį Didįjį karą užsiliko Lietuvoje ir buvo vedęs lietuvaite). O jos štai koks argumentas: "Tai kas, kad aš repatriantė, bet aš katalikė".

(Bus daugiau)

Zemės sukimosi nauda

Į vieną miestelį Skotijoj atvažiavo cirkas su karusele. Jaunas skotukas įkyriai prašo tėvą duoti porą skatikų, nes jis labai norįs karusele pasisukti.

— Kam tau dar karusele suktis, vaike? Juk nuo pat gimimo dienos kasdien sukieši kartu su žemės kamuoliu, — atsakė tėvas.

IS CHICAGOS IR APYLINKIU

Ginkluoti banditai apiplėšė žuokauskus

Trys ginkluoti banditai, antradienio vakare 9 val. įpuolė į Juozo ir Uršulės Žuokauskų namus, 6200 W. 127th, Worth mieste, surašiojo jų rankas ir kojas ir pasigrobė rasti \$240 pinigais ir \$50 vertės salo servizą ir daug kitų brangių daiktų, nuvažiavo Žuokausko automobiliu. Plėšimas truko apie pusantros valandos. Nuostoliai dar pilnai neapskaičiuoti.

Juozas Žuokauskas, 67 metų, yra buvęs kirpėjas, turėjęs savo kirpyklą prie Halsted ir 22 g-vės, dabartinis Cermak rd., senas Naujienų skaitytojas, turįs labai daug artimų draugų Chicagoje. Jis su žmona Uršule, 66 metų, antradienio vakare sėdėdami savo namų kambary klausėsi televizijos ir nė negirdėjo, kaip vagys išsėpyrė duris, vedančias vidun iš gretimio šiltnamio (greenhouse).

Banditai, kurie vienas kitą vadino Nr. 1, Nr. 2 ir Nr. 3, pasakė: "Jūs buvotė butlegeriai ir mes žinome, kad turite pinigų. Duokit mums dešimtį tūkstančių!" Jie surašiojo Žuokauskui ir žmonai rankas ir kojas, o pačiam Žuokauskui užrišo burną ir jį dar apdaužė revolverio rankena. Čihuahua veislės šuniukas Tiny smarkiai lodamas puolė banditus, bet jie atsikūję revoliu veriais jį vietoje užmušė; antras čihuahua išliko gyvas pasislėpęs už lėmos.

Suradę kiek namuose pinigų buvo ir priedams pasiėmę stalo servizą ir prisirinkę kas patiko, plėšikai susėdė į paties Žuokausko automobilį nuvažiavo, bet nuvažiavę keletą blokų automobilį paliko.

Žuokauskas išsinarpliojęs iš virvių atpalaidavo žmogų, kurį paskambino policijai. Seržantas Russel Barton ir truperiai Robert Nickola ir Anthony Adomaitis ėmėsi plėšikų ieškoti. Žuokauskas neseniai pardavė savo farmą dalininkams, tai matyti plėšikai

likėjosi surasti daug pinigų. "Jie tikrai pataikė ne pas tuos. Mes niekuomet nebuvo me butlegeriai, — pabrėžė p. Žuokauskienė.

Žudikas pasirašė 45 puslapių išpažintį

Charles Melquist, 23 metų, antradienį buvo nuvežtas į vietas, kur jis nužudė Bonnie Leigh Scott, 15 metų, kurį išmetė iš automobilio ir vėliau mėgino jos lavoną palaidoti, paskui grąžintas į Villa Park kalėjimą pasirašė 45 puslapių prisipažinimą ir pareiškė norą, kad jį nubaustų mirties bausme. Jam įteiktas varantas, apskaitinant žmogžudystę ir jis išgabentas į Du Page apskrities kalėjimą.

Tuo tarpu atvyko kaltinamuoju tėvas su advokatu McDonnell, kurs atsivežė iš apygardos teismo teisėjo Melvin Abramsono petičiją, prašant kaltinamajam habeas corpus. "Mes nepripažįstam jo prisipažinimo", pareiškė advokatas, žadėdamas savo argumentus pateikti teisme. Petičija buvo atmesta, kadangi kaltinamajam kaltinamasis aktas jau įteiktas.

Advokatas McDonnell be to pareiškė, kad toliau tardant Melquistą jis nebeleis daugiau vartoti melo detektoriaus. Tėvas ir advokatas drauge su savim atsigabeno ir psichiatrą.

Legislatūros pirmininku numatomas De La Cour

Joseph De La Cour, Chicago šiaurinės dalies atstovas, numatytas Illinois atstovu būto (legislaturas) pirmininku, kai demokratų dauguma sausio mėnesį perims kontrolę, nors ir atst. Paul Powell, įtakingas miesto centro dedmokratas ir anksčiau buvęs pirmininkas, pareiškė sutinkąs tą vietą vėl paimti.

Warren L. Wood, respublikonų atstovas iš Plainfield, buvęs pirmininku keturis terminus iš eilės, bus išrinktas buto mažumos pirmininku. Wood, 48 metų, yra jau 11 terminų veteranas atstovų bute.

Senatas, kurį respublikonai išlaikė savo rankose, žada

perrinkai daugumos pirminku Arthur J. Bidwill iš River Forest.

Gubernatorius Stratton yra pirmasis respublikonas Illinois gubernatorių 20-tajame šimtmečiuje, kurs turės dirbti su demokratų daugumos kontroliuojamu atstovų butu. Demokratai, numatoma, turės 92 prieš 85 atstovų daugumą.

Didieji Ežerai rudenį tikri laivų kapai

Antradienio vakare šiauriniame Michigano ežero gale nuskenus Carl D. Brandley laivui su 35 žmonėmis, prisiemama visa eilė laivų žuvimų lapkričio mėn. anksčiau.

1847 m. lapkričio mėn. ties Manitowoc, Wis. sudėję laivas su daugiau kaip 250 žmoniu.

Trylika metų vėliau žuvo 300 žmonių, kai audra pagavusi laivą "Lady Elgin" ties Winnetka užvarė ant vilkiko Augusta.

1895 m. pakely iš Milwaukee į St. Joseph ir Benton Harbor dingio laivas Chicora su 25 žmonėmis.

1912 m. audra nuskandino Rouse Simmons laivą, kurs su Kalėdų eglaičių krovinium iš Kewanee, Wis., traukė į Chicago. Du krovininių laivai, Novadock ir Anna Minch, nusken- do 1940 m. lapkr. 11 ir 13 d., su jais žuvo 57 žmonės. 1905 m. dviejų dienų audra ežeruose numušė temperatūrą iki nulio ir 16 laipsnių žemiau nulio; daug jūrininkų tuomet žuvo pakeliui. Uraganas Huron ežere 1913 m. lapkričio 11 d. sunaikino 18 laivų ir pradžioje 254 žmones. 1940 m. audroje vėjas vietomis siekė nuo 85 iki 125 mylių greičio.

Žudikas "nebekaltas"

Bonnie Leigh Scott, 15 metų mergaitės, mirtis buvo tik akcidentas (nuotyki). Tokiu pagrindu žada ginti savo klientą Charles (Chuck) Melquistą jo advokatas.

Penkias minutes pasitaręs su prisipažinusiu žudiku ir jo tėvu, advokatas pareiškė: "Tėvas netiki, kad jo sūnus tai padarė. Atitinkamu laiku mes visiškai nugincyšime jo tariamąjį prisipažinimą. Vairinas taip pat neabejodamas pareiškia, kad jis apie tą nužudymą nieko nežino..."

Apie nužudymo aktą pats Melquist savo prisipažinime pasakė, kad "besivažinėjant automobiliu ir beždžiant", jis sustojęs prie savo namų ir šilkinę pagalvėlę prispaudęs su galva, kiek ilgiau palaikęs, kol mergina "sudirbo", o kai įsitikinęs, kad nebegyva, nuplėšęs rūbais ir nuvežęs išvertęs Argonne miškų saugone prie 95 g-vės ir La Grange rd., kur ji ir buvo rasta.

Perspėjo nevertoti melo detektoriaus

Cook apskrities teismo pirmininkas (chief justice) Abraham L. Marowitz praėitą antradienį perspėjo specialų grand jury, kurs tyrinėja šerifo Lohmano įstaigą, kad nevertotų melo detektoriaus arba jis turės atnest bet kokius jų iškeltus kaltinimus. Jury su savo pirmininku Sidney Mittler buvo atvykę pas teismo pirmininką tuo reikalu išsiaiškinti, kadangi teisėjas Marowitz jau anksčiau buvo pasakęs Mittleriui, jog jury melo detektoriaus vartojimas yra nelegalus.

I tai Frank Ferlic, valstyb. prokuroro Adamowskio pirmasis asistentas, pareiškė: "Joks teismo pirmininkas neturi teisės varžyti grand jury, nors jis ir turi teisę jiems duoti instrukcijų iki tam tikro laipsnio".

TRUMP AI

— Vytauto Didžio šaulių kuopa šį šeštadienį Lietuvos Auditorijoje Chicagoje rengia vakarą, kur programą atliks akt. A. Brinka, J. Petrauskas, V. Lazauskas, Z. Urbonas, P. Tomkevičius, G. Atkočaitė ir kt.

— Operos moterų ir vyrų chorų rengiamame balių lapkričio 29 d. Lietuvos Auditorijoje gros Vytauto Jančio vedamas orkestras. Komp. V. Jančys yra baigęs Stuttgarto konservatoriją Vokietijoje ir yra sukūręs eilę dainų ir orkestrui kūrinų.

— Pranešama, kad LB Chicago apskrities valdyba lapkr. 11 d. turėjo savo posėdį, kurs buvęs "labai svarbus ir aktualus". Buvusi svarstoma padėtis, susidariusi dėl II Dainų šventės ir "svarstomas nutarimas bei susitarimas tuo reikalu pagal atitinkamą protokolą" (?). Beto "Po trijų valandų įtempto svarstymo vienbalsiai nutarta ir priimta rezoliucija LB centro valdybai Clevelande ir buvo aptartos atitinkamos priemonės savo narių sudrausminimo tvarkai" (?)

— Vasario 16 d. gimnazijai papildomai aukėjo: Dr. Montvido ir N. Gugenienės iniciatyva SLA 6 apskr. kuopa Chicagoje surinko \$52,00. A. Laužys iš New Jersey \$10,00, mokytojų susirinkime surinkta aukų — \$32,00; po \$10,00 prisituntė paštu — Dr. Montvidas, P. Brūžas, D. Trimakas ir visai be pavarės X.X., po \$5,00 — Ruibiai, S. Stašys, dr. Zalatorius, o po \$1 ir 2 visa virtinė Jau iki šiol yra gauta \$200,00, kurie pasiūti Vasario 16 d. gimnazijos vadovybei remonto reikalams apsimokėti. Dar galima siūsti aukas adresu: Mr. A. Gulbinskas, 6324 So. Bishop st., Chicago 36, Ill.

— LB East Chicago Apylinkė rengia kariuomenės šventės minėjimą lapkr. 23 d. Kalbės V. Adamavičius ir D. Pilka, Alf. Brinka, J. Kelečius ir Zita Kevalaitė-Visockienė.

— L. V. S. Ramovės Chicago skyriaus valdybos ruošiamame 40 m. Lietuvos kariuomenės sukakties minėjime meninė dalyje pasirodys du nauji, dar Chicago visuomenei visai negirdėti solistai: p. Valatkaitė-Prince ir Vytautas Gorinas. Jie yra baigę Chicago konservatoriją. Minėjimas įvyks šį sekmadienį, lapkričio 23 d.

— Kostas Repšys rūpinasi į Balfio koncertą gruodžio 6 d. atvykstančių "Varpo" choristų nakvynės reikalais, trūksta dar 12 vietų. Balfio Chicago apskrities valdyba prašo ateiti talkon, priglauti choristus. Kas tą malonumą sutiktų padaryti, prašomas pranešti — telefonas PR 6-3979.

— Ištraukas iš Gounod nemirštančios operos "Romeo ir Julija" duos 70 asmenų "Varpo" choras Balfio koncerte š. m. gruodžio 6 d. 7:30 val. Marijos aukšt. mok. salėje. Biuletus platina Balfio atstovai: Daina, 3321 S. Halsted, Penčyla, 4500 S. Talman ir Tveras, 2646 W. 69 St.

— Balfio Chicago apskrities vadovybė energingai darbuojasi, kad pasisektų rengiamas koncertas gruodžio 6 d. Darbai paskirstyti ir kiekvienas padalinys atlieka savo darbą. Šalpos reikalui susilaukiama talkininkų. Nekantriai laukiama Toronto "Varpo" choro dalyvių.

— Lūdo Jaroško vad. vyrų balsų kvartetas lapkr. 15 d. koncertavo Jaunimo Centre, Chicagoje, kur be eilės lietuviškų liaudies dainų padainavo ir keletą linksmy, vakaro nuotaikai parinktų dalykų. Tai buvo pirmas naujai sukurio kvarteto viešas pasirodymas ir stiprūs išlavinti balsai liejosi į darnų sąskambį.

Trys šio kvarteto dalyviai — Antanas Peškys, Vytautas Dargis ir pats vadovas Liūdas Jaroškas yra buvę kadaise populiaraus Studentų kvarteto dalyviai ir anksčiau Lietuvoje ne kartą dainavę. Čia gimes dainininkas sodrus bosas Jonas Avelis parodė turįs ir vaidybinių gabumų. Programos pranešėjas buvo Vyt. Dargis. Pianinu lydėjo ponias B. Giedraitis. Kvartetą jau pakviestas koncertuoti Clevelande ir New Yorke, o šį šeštadienį išvyksta į Racine, Wis.

— Chicago latviai paminėjo Latvijos Respublikos 40 m. sukaktį praėitą sekmadienį Lane Aukšt. Mokyklos Auditorijoje, Addison St. ir Western Ave. Pagrindinę kalbą minėjime pasakė Latvijos pasiuntinybės patarėjas dr. Anatols Dinbergs. Lietuvos ir lietuvių vardu latvius sveikino Lietuvos konsulas P. Dauzvardis. Susirinkimas priėmė rezoliucijos tekstą JAV Prezidentui Eisenhoweriui. Po oficialiosios dalies buvo koncertas. Jį išpildė jungtinis choras ir solistai. Minėjimą ruošė Latvių Draugijų Sąjunga. Pirmininkavo Valdis Landmanis.

Apskritis suvienodins važiavimo greitumą

Cook apskrities komisyonierių taryba žada suvienodinti automobilių važiavimo greičius apskrities jurisdikcijoje esančiuose keliuose. Vienur greitis bus sumažinamas, kitur padidinamas. Kai kurie kaimai buvo nustatę 15 ir net 10 mylių greitį. Bendrai žadama nustatyti greitį 25 iki 55 mylių p. val., sulėtinant vingiuose.

Dievobaimingas kunigaikštis

Kunigaikštis Radvila, populiariai vadintas Siratėle, mėgdavo pasakoti apie savo nuotykius medžioklėse, žinoma, kaip geras medžiotojas, visada "persūdydamas". Syki būriui klausytojų jis pasakojo: — ... ir staiga iš tankumynės išbėga trys vilkai. Prisiėdė muškietą, iššaukė, ir — ką sakysite — vienu šūviu visi trys vilkai...

Tuo tarpu sugrūmėję permišę, nes oras niaukėsi ir artėjo audra. Kunigaikštis, skubėję nutraukęs sakinį, pradėjo iš naujo, sakydamas: — Na, gal ir ne trys, o du tai tikrai.

DR. A. GARUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Vidaus ir vaikų ligos
2423 WEST 63rd STREET
Val.: kasdien nuo 6-8 val. vakaro. Šeštad. nuo 12:30-2:30 val. popiet. Trečiad. ir kitu laiku tik susitarus.
Telef. ofiso: WA 5-2017
Res.: PR 8-4255

Į Lietuvą ir kitus kraštus siunčiami siuntiniai

Čia pat gausite visokių prekių, laikrodžių, rašomų mašinelių, siuvamų mašinų, fotoaparatus, akordeonų, visokių medžiagų kostiumams, suknėlėms ar paltams. Visą gausite geromis sąlygomis.

PARCEL SERVICE
3322 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.
Tel.: YArds 7-0677
(J. Karvelio Prekybos patalpose).
Atdara nuo 9 v. ryto iki 6 val. vak., pirm. ir ketv. nuo 9 v. ryto iki 9 v. (Sk.)

NEPAMIRŠKIME SAVO ARTIMŲJŲ

Siunčiami siuntinius Jūsų atnešus ir pas mus sudarytus. Galite daprkti šių medžiagų: 100% vilna, kostiumui medžiaga kainuoja tik \$12.25, 6 vyrišk. kostiumams su persiuntimu — tik \$59.00. Jūsų užsakymus siunčiame per Angliją, pigesni vaisiai. Pasiuatintas pigesnis, negu kitur. PATRIA GIFT PARCEL CO., 3305 So. Halsted St. Tel.: LaFayette 3-2021. Liusės suknelių krautuvis patalpose. Nuo 9 iki 6. Pirmadieniais ir ketvirtadieniais iki 9 val. vak. (Sk.).

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

Paskolos, perkant namus, daromos mėnesiniais išmokėjimais.
Dėl visų informacijų, kreipkitės į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas
2202 W. Cermak Rd. Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BRIGHTON Pk. netoli gero susisiekimo ir krautuvų 2 a. mūr. 2x3 ir 6 kmb. Alyvos karšto vandens. Didelis garažas. Nebangus. A. Sirutis. ARTI MOKYKLA, Marquette Pk. 6 kmb. bungalow. Gazo karšto vandens šiluma. Dvigubas garažas. Apžiūrėkite prieš parduodant. B. Gerčius. MEDINIS 2 butų: 5 ir 6 kmb. Centralinis šildymas alyva. Brighton Pk. \$16,000. B. Liskus.

2 AUKŠTŲ NAMAS: maisto krautuvė ir 2 butai: 6 ir 4 kamb. Town of Lake. Karšto vand. centr. šildymas. Dvigubas garažas ir šalia tuščias lotas. Parduodama viskas kartu: namas, lotas, biznis su prekėmis ir įrengimais. \$23,000. A. Reklaitis.

6 KAMB. NAMAS su puiškiu 3 kmb. butu rūsyje, tik 2 bloki nuo Marquette Parko. Gazo šildymas. Garažas. Sklypas 39 pėdų. \$24,000. A. Katilius. MARQUETTE Pk. mūras, 2 butai po 6 kambarius ir patalpa bižnui. B. Liskus.

GEROJE biznio ir susisiekimo vietoje 2 a. mūras: 2x5½ ir 2x4. Karšto vandens šiluma. \$36,000, arba pasiūlymas. A. Sirutis.

5 KMB. REZIDENCIA Marquette Pk. 1½ auto garažas. 35 pėdų lotas. Gera vieta. Pigus. B. Gerčius.

SIAURES VAKARUOSE mūr. rooming house—apartm.: 3 butai: 6, 4 ir 2 kamb. ir 11 atskirų kmb. su baldais. Karštu vandeniu stokeriu šildymas. Dvigubas garažas. Pajamų \$650 ir mėnesi. \$40,000. Reklaitis.

5 KAMBARIŲ 3 metų mūras su 3 miegamais, geroje susisiekimo vietoje. P. LEONAS REAL ESTATE 2735 WEST 71st STREET

vietoje. Šildymas alyva. Naujas garažas. \$21,500. A. Katilius.

13 APARTMENTŲ po 4 kmb. netoli Pulaski ir Wilcox. \$8,250 netto metinių pajamų. \$75,000. A. Sirutis.

CICEROJ 3 butų namas: 6, 5 ir 3 kmb. Šildymas pečiais. Rūslys. Visi butai su karštu vandeniu. Dvigubas garažas. \$17,000. A. Reklaitis.

50 PĖDŲ sklypas Marquette Parke. Galima pastatyti apartamentinį namą. A. Katilius.

MARQUETTE Pk. 5 metų 3 mieg. mūr. bungalow. \$21,000. A. Reklaitis.

6 KAMBARIŲ 12 metų mūr. rezidencija ant 40 pėdų sklypo arti California ir 72-os. Gazo šildymas. Kontrolė nuo potvynio. Garažas. \$20,500. A. Katilius.

CLEARINGO rajone prie 63-čios ir Central 2 aukštų mūras: 3 po 4 kmb. ir krautuvė. Automatiškas šildymas alyva. Garažas. \$355 mėn. pajamų. Viskas gerame stovyje. Tik \$29,000. Geras investavimas. A. Sirutis.

TIKRAS BARGENAS. Maisto krautuvė su gerais įrengimais ir prekėmis—tik \$4,250. B. Liskus.

1 METU mūr. bungalow su 2 mieg. arti Marquette Pk. Dvigubas garažas. \$21,000. A. Reklaitis.

SAVININKŲ turi būtinai parduoti Marquette Parke 6 kamb. 12 metų gražų, alyva apšildoma namą ant 41 pėdos sklypo. 1½ auto garažas. Kaina sumažinta iki \$20,500. A. Sirutis.

2x6 MŪR. NAMAS apt 37 pėdų sklypo Marquette Pk. viduryje. Rūsyje didelis kmb. išnuomavimui. 2 karų mūr. gar. \$37,500. A. Katilius.

PIRKITE ir parduokite savo nekilnojamą turtą per mūsų įstaigą. Naudokitės mūsų teisingu patarnavimu.

TALMAN REALTY SALES

2625 West 71st St. Chicago 29, Illinois REpublic 7-9400

Perkant ar parduodant nuosavybę per mūsų įstaigą Income Tax patarnavimas veltui.

MARQUETTE PARK CENTRE
JOSU 2 BUTŲ mūrinis, gazu šildymas, garažas. \$26,400.

PUIKUS 3 BUTŲ apartamentinis mūras—vertas rimto dėmesio.

PAŽIŪRĖKITE — mūrinis naujas namas ir garažas, ištaisytas rūšys, šildymas gazu. \$20,400.

PAJAMŲ MŪRINIS bungalow, 7 kamb., arti parko, bažnyčios, mokyklos. \$19,800.

SVIESUS MEDINIS, 2 po 6, naujas šildymas, garažas, Gage Pk. \$22,750.

3 BUTŲ MŪRINIS, centr. alyva šildymas. Brighton Pk. Vertas \$16,200.

DELIKATESŲ BIZNIS ir gražus butas. Mūrinis namas, garažas, įrengimai, prekės. \$23,000.

6 KAMB. bungalow, pilnas rūšys, garažas. Šalia sklypas. Gazu šildymas. Prieinamai. Savininkas. 2862 W. Lyndale

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

REIKALINGAS patyres bučeris 2 ar 3 dienom savaitėje. 2033 So. Halsted St. CANal 6-9597 arba HE 4-1359.

MEDŽIO KLJUOTOJAS (sticker man) P A T Y R Ė S

Turi kalbėti, skatinti ir rašyti angliškai. A. FOX AND SONS 1301 So. 1st Ave., Maywood, Ill.

HELP WANTED — FEMALE Reikia Darbininkų

MOTERS apvalymui mažą raštinę. Trumpos valandos. Visi apūpinimai. CALumet 5-7130

RENTING IN GENERAL Nuomos

NEMOKAMAI PATARNAVIMAS IŠNUOMAVIMUI Turime laukiančiųjų sąrašą. Greitai patarnavimui skambinti PROspect 8-2233

BELL-VARPAS

5916 So. Western Ave.

REIKALINGI APARTMENTAI TURIME gerus nuomininkus. Savininkams nereikia nieko mokėti. Telefonuoti bet kada. Noel Realty Co. 6001 So. Kedzie. PROspect 8-5353

IŠNUOMOJA KAMBARYS

Apšildomas, visi parankumai, gali valgi pasigaminti, šaldytuvai, telefonas, televizija, ant antro aukšto iš priekio. Gera proga pensionieriui, kuris gali kiek padirbėti ar maliavoti. Tik \$6.00 savaitėje, ir gali mokėti atidėti. Suaukite CL 4-6076 vakarais. Randasi šio W. 25th St., tarpe Rockwell ir Washtenaw 2623 W. Luther St., Chicago 8, Ill.

RENDON 4 kamb. Gazo pečium šildymas. Kreiptis 1-mė aukšte priekyje ar iš kiemo. 3723 So. Union Ave.

IŠNUOMOJAMAS miegamasis kambarys, apšildomas, su visais patogumais. 3415 So. Emerald Ave., pirmame aukšte iš priekio.

CONTRACTORS - BUILDERS Namų Statytojai ir Taisytojai

BUILDING, REMODELING CONTRACTOR

Nauji namai ir garažai, senų namų stogai, kaminalai, porčiai ir langai. Cemento ir mūro darbai, pleisteravimas, dažymas, tilo dėjimas ir įvairūs kiti darbai. Skambinkite: LIUDAS TAUJENIS 2609 WEST 69th STREET HEmlack 4-5848

NAMU REMONTAS (REMODELING)

Atlieku cemento, karpenterio, mūro ir kitus darbus. Iki \$2,500 nereikia nieko įmokėti, o už didesnius darbus susitarsime. Dirbu Chicagoje ir priemiesčiuose. PETRAS POCIUS 2515 WEST 42nd STREET GROvehill 6-7692 arba LaFayette 3-1209

6 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL.

—THURSDAY, NOVEMBER 20, 1958

SKOLINK IŠ STANDARD UŽ ŽEMESNĮ NUOŠIMTĮ

TAUPLYK PAS STANDARD—

Stipriausioji Chicago Bendrovė

Turtas \$60,000,000.00
Atsargos Fondas 5,700,000.00

Chartered and Supervised by the U. S. Government

JUSTIN MACKIEWICH, Prez.

STANDARD FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
PHONE: Virginia 7-1141

ALANDOC: Kasdien, Iškaltant šeštad. nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. Ktvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. Trečiadieniais visai neatidarama.